JAVA-BODE.

…WS-, HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIË.

A°. 1860. **Zaturdag, 23 Junij.** N°. 50.

…eau. Te *Batavia* bij H. M. VAN DORP; te *Samarang* bij DE GROOT, KOLFF & Co. en G. C. T. VAN DORP; te *Soerabaija* bij LE ROY & Co., te *Pasaroean* bij …EIJERMANS & Co., te *Cheribon* bij BLOK & Co. en A. A. RUZETTE; te *Tagal* bij Mevr. de Wed. G. M. VAN DORT; te *Soerakarta* bij VELTMAN & Co.; te *Madioen* bij G. A. HOGENRAAD; te *Padang* bij H. R. VAN WIJK, Rzn.; voor de *Buitenbezittingen* bij de Agenten der Stoomschepen van den Heer W. CORES DE VRIES en voor *Nederland* bij J. NOORDENDORP, Pijpenmarkt te Amsterdam.

…lf jaar voor *Batavia*.................. *f* 12,50.
» » *Java*.................. » 15,—.
» » *Buitenbezittingen*.......... » 17,50.
» » *Nederland*.............. » 22,50.
…etaling geschiedt vooruit.—Brieven **franco**.

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, voor posttijd.

De prijs der Advertentiën is 50 cents voor de Vijf woorden.
Bij eerste of meerdere herhaling 25 » » » »
Behalve het Zegel voor den Lande.

…deze Courant behooren twee
BIJVOEGSELS.

ADVERTENTIEN.

DE SCHIPBREUKELINGEN.

(*Vervolg.*)

…et, hoeveel maanden wij reeds op het eiland … hadden. In den beginne zochten wij de …llen, doch al spoedig vergaten wij dat en … ons met slechts nu en dan een dag …geluk af zondag te noemen.

…oest toch vroeger of later tot het inzigt ko-…zeer ik dien man vereerde en liefhad. Van … verkreeg die genegenheid meer magt over … wilde ik dat mij-zelve ontveinzen, wijl ik …d kapitein Conyngham te beminnen, en nu … ik niet waard was, met Loring onder één …en. Ik zag mijne dwaling in, — den waan, … edelen egoïst liefhad, en de verkeerdheid, …eerlijke liefde van dezen wakkeren, edelen, …gen man minachtend had versmaad. Thans was …at voelde ik nu ieder oogenblik. Van het uur … hem mijn koud, onvrouwelijk karakter had …d hij opgehouden mij genegen te zijn. Hij …n krachtigen wil en onverzettelijken geest … bestreden, welks voorwerp hem onwaar-…dit was hem te volle gelukt. O, ik was …schoon naar verdienste gestraft geworden. …geen handeling van hem hooren, zonder …te worden aan de waarde van het hart, …mij gestooten had. Mijn eenige troost lag in de bemoeijing, om tot zijne tevredenheid iets bij te dragen; mijn eenige steun daarin, dat ik zijne nabijheid zoo veel mogelijk vermeed. Onze weinige kleedingstukken vereischten eene voortdurende herstelling, en ik had de handen vol werk, om langs de scheuren kleine gaten daarin aan te brengen en die met gras, soms ook met een garen toe te rijgen, dat ik uit mijn eigen hair gedraaid had.

Ik moet hier ter loops nog vermelden, dat kort na het vertrek der matrozen met de boot twee van hunne lijken op den oever werden gespoeld. Zij waren nog gekleed, gelijk zij ons verlaten hadden, en wij hadden ons dus hunne plunje toegeëigend, waarna mijne beide vrienden de lijken in het zand begraven hadden.

Het gunstige weder, waarover ik mij zoo zeer verheugd had, begon nu evenwel om te slaan, er kwamen regenbuijen opzetten en met haar vertoonden zich bij den heer Hart de verschijnselen eener sluipende koorts. Vreemder wijze had ik, gelijk ik nu eerst met schrik bemerkte, gedurende heel het verloopen jaar van een naar de omstandigheden vredig leven, dat ik geleid had en dat mij nu bij het terugzien daarop, wezentlijk gelukkig toescheen, — vreemder wijze, zeg ik, had ik mij tot hiertoe met niets anders ernstig bezig gehouden, dan met het vlugtige uur van het heden, en als ooit in mijn hart ernstiger vragen aan de toekomst oprezen, had ik steeds middelen en wegen gevonden, om die te ontwijken of bevredigend op te lossen. Nu echter kon ik zulks niet meer. Alles scheen mij hier die onverbiddelijk op te dringen; er waren hier geen vermaken, waarmee ik mij bedwelmen of verstrooijen kon, en ik, die vroeger altijd doof en verstokt was geweest, toen de kerken mij open stonden en het Woord mij altijd toegankelijk was — ik voelde thans eene namelooze behoefte aan godsdienstige toespraak en opbeuring.

Mr. Loring besteedde nu zijn meesten tijd aan de verpleging van den heer Hart, die spoedig zoo zwak werd, dat hij niet meer op kon staan. Ik was dus veel alleen, doch zoo vaak wij elkaar zagen, was Lorings gedrag jegens mij altijd veel vriendelijker en goediger, dan nog ooit sints onze landing. Toen ik op zekeren morgen van een beekje terugkeerde waar ik dagelijks een bad plagt te nemen, vond ik Loring bezig, eene deur in den buitenwand van mijn slaapkamertje te breken. Ik vroeg hem wat hij daar deed; hij wenkte mij op zijde en op eenigen afstand van de hut zeide hij mij: »Ik vrees, dat Harts ziekte aanstekend is; dus wil ik althans, dat gij geen gevaar van de besmetting zult loopen, zoo lang wij daaromtrent in het onzekere zijn. Gij moogt dus niet meer door de plaats gaan, waar hij ligt, en daarom heb ik voor u een afzonderlijken uitgang gemaakt.”

Vendutie

Dingsdag 26 Junij 1860,

à 4% Vendusalaris.

voor het Commissiehuis van

van Slooten, Morgan & Co.,

van diverse

LIJNWADEN,

Ongebleekte en Blaauwe Drills, Madapollams, Chitsen, Schilderijen,

PROVISIEN, DRANKEN, etc.

(1893)

JAPANSCH LAKWERK

en

PORCELEIN.

Op Woensdag den 27 Junij 1860,

zal door de ondergeteekenden publiek worden verkocht:

eene groote partij

JAPANSCH LAKWERK & PORCELEIN,

bestaande uit:

Tafels, Werktafeltjes, Knaapjes, Sambelbakken, Papierdoozen, Lepeldoozen, Naaidoozen, Sigarenkistjes, Snuifdoozen, Siriedoozen, Bedakbakjes, Hombredoozen, Lessenaars, Goodbakjes, Presenteer- en Theebladen, Bloemtafels, enz., zoomede: Porseleinen Kopjes en Schoteljes, Groote Schotels met deksels, Porseleinen Gendies, Bordjes, Bloempotten, Étagerevoorwerpen, Bloemvazen, Kannetjes, verder: fraaije Bronzen Lantarens, Schutsels,

18 paar prachtig bewerkte

JAPANSCHE SABELS.

Twee dagen te voren voor een ieder te bezigtigen.

(1920) JOHN PRYCE & Co.

Op de Vendutie

van Woensdag den 27 Junij 1860,

zullen nog verkocht worden:

7 kisten Garen,
2 balen Broekenstof,
1 baal Ginghams,
5 balen Shirtings,
10 " à 3 pic. Garen no. 22 & 30.

Alles min of meer beschadigd.

(1945) JOHN PRYCE EN Co.

Op de Vendutie

van Woensdag, den 27sten Junij

zullen alsnog worden verkocht:

630 Japansche

VLOERSTEENEN.

(1892) JOHN PRYCE & Co.

VENDUTIE

op Donderdag 28 Junij 1860,

wegens vertrek,

ten huize van den HoogEdel Gestrengen Heer

Kolonel J. W. D. KOBOLD,

op Weltevreden bij de Sluisbrug, door

Gebrs. BOSELJE & Co.,

van eenen netten en wel onderhouden

INBOEDEL,

bestaande uit: CANAPÉ'S, FAUTEUILS, STOELEN, CONSOLES, TAFELS, KASTEN,

SPEELTAFELS,

TOILETTE, IJZEREN LEDIKANTEN, SPIEGELS, SCHILDERIJEN, LAMPEN, PENDULES, VAZEN,

eene voor dit klimaat vervaardigde

PIANINO

van DE RUIJTER;

Porselein-, Zilver-, Pleet-, Kristal- en Glaswerk, diverse

WAPENEN,

drie spannen perfecte

Wagenpaarden,

twee fraaije en goed afgerigte

RIJPAARDEN,

Zadels, Tuigen, een Vis-à-Vis, een Palanquin, een Stier en eene

bezette Koe,

van Bengaalsch ras, etc., etc.

Daags te voren te bezigtigen. (1939)

VENDUTIE

op Vrijdag 29 Junij 1860,

wegens vertrek,

voor het woonhuis van den WelEd. Gest. Heer

DE WAAL,

Parapattan, weg naar Menteng,

door

VAN SLOOTEN, MORGAN & Co.,

van eenen netten

INBOEDEL,

Soliede keukengereedschappen,

een groote collectie fraaije

BLOEMEN

in potten, voorts nog: **Rijtuigen,** spannen goedgedresseerde **Wagenpaarden** en een vijftal fraaije **Koebeesten,** waaronder melkgevende. (1933)

VENDUTIE

op Vrijdag den 29sten J

voor het Commissiehuis va

CASSALETTE & C

van

diverse LIJNWA

Provisien in b

Vruchten op Water en Br
wijn, Fransche Azijn, enz. e

alsmede:

36 ROLLEN CHINESCHE MAT

voorts:

een COUP

TWEE RIJTUIGEN,

en 4 paar Tuigen,

beschadigd aangebragt per Ned. Schip *Ze*

36 kn. MEUBE

beschadigd gelost uit het Fransche schip

73 KISTEN MADDAPOLL

beschadigd aangebragt per *Chili.*

OP DE VENDUTIE

van Vrijdag 29 Junij 1

voor het commissiehuis van

Cassalette & Co.

zal ten tien ure worden verkocht:

de Ned. Ind. schoener

DE HAA

met **Zeilen, Ankers, Ket** **Sloepen** en alles wat tot een k Inventaris behoort, zooals die thans de in de *Groote Rivier,* tegenover de batterij

---

Publieke Verk

van

EEN HUI

gelegen in de

Secretarielaan,

In den loop der JULIJ aanstaande, ***bliek verkoch*** voor rekening des be wijlen Mevrouw de Weduwe ***Schmi*** door haar bewoond geweest zijnde Hui

---

Verkoop van een S

Op eenen nader te bepalen dag in h van de maand Junij of in het b van Julij 1860, zal door

D. D. VAN BOECKHOL

op publieke Vendutie verkocht wo

De romp van het koper Engelsche Sch

„ELIZA

groot 291 gemeten tonnen, gevo door Kapt. F. PHILIPS, met ***ondermasten, boegspriet, een en ketting, enz.,*** zooals het alsdan reede liggende zal zijn.

Daarna afzonderlijk:

de Inventa

bestaande uit:

zeilen, staand en loopend tuig, ankers, rondhouten, watervaten, vlaggen, zeekaarten kompassen, chronometer, sextant, testant enz. enz.

Nadere informatien te bekomen bij den of bij

de Age

(1929) FRASER, EATON

—»Maar hij moet toch opgepast worden," zeide ik.

—»Ik ben er immers, om hem altijd te helpen."

—»Maar als de ziekte aanstekend is, zooals gij denkt, kunt ook gij aangetast worden," antwoordde ik, in mijn schrik onwillekeurig mij-zelve verradende. »Wanneer gij echter ziek zijt, wat zal dan van mij worden? O heer Loring! laat mij hem oppassen, laat mij althans het gevaar met u deelen. Zoo gij stierft...."

Een vreemd licht straalde bij mijne woorden uit zijne lieve oogen, en hij hield mij nog altijd bij de hand en scheen iets te willen zeggen, tot hij mij eenklaps losliet en weemoedig uitriep: »Ja, ja, dat is immers zeer natuurlijk. Vrees echter niets, mijn arm kind; God zal u niet zonder beschermer laten."

Het griefde mij, dat hij mij voor zelfzuchtig houden kon, en ik antwoordde hem: »Dat wou ik niet zeggen. Gij hebt mij verkeerd begrepen....." Maar ik kon niet voortvaren; de woorden bleven mij in den mond steken; daarom zette ik mij op een hoop dor gras in de nabijheid van ons huis neder en bedekte mijn gezigt met de handen.

Loring ging eenige malen op en neder, tot hij voor mij staan bleef en zeide: »Het schijnt zeer treurig, dat gij de schoonste dagen uwer jeugd op zulk eene plaats verliezen moet; maar geloof stellig, dat dat niet zonder wijs doel is en dat er zich later de gezegende gevolgen van zullen openbaren, ofschoon wij die thans nog niet inzien kunnen. Het kan echter niet zoo duren; over kort of lang zal ons hulp toekomen; ik ben daarvan overtuigd."

O hoe weinig begreep hij mij! Ik ware liever met hem van alle levensgenot en omgang afgesneden op dit eiland gebleven, dan zonder hem onder de gelukkigste omstandigheden naar Engeland teruggekeerd. Dit kon ik hem echter toch niet zeggen, en hij verliet mij op dit oogenblik en trad in de hut, waar de zieke hem had geroepen.

Ik verging bijna van ongeduld. Om niet tegen mijns weldoeners verklaarden wil te handelen, mogt ik niet meer door het groote vertrek gaan, maar toch hield ik mij zoo digt mogelijk daarbij, opdat wij gedurende den tijd van onzekerheid meer gelijk gevaar zouden loopen. Na eenige dagen zeide Loring, zich vergist te hebben, zoodat ik den zieke weder naderen mogt. Mijn beschermer was dus zelf buiten gevaar en in de eerste vervoering van vreugde en verrukking viel ik voor hem op de knieën neder en greep zijne handen. Toen helderde dezelfde blik, dien ik reeds bij vroegere gelegenheden had waargenomen, zijn gezigt op, doch hij zeide slechts: »Gij zijt dus tevreden en kunt u mijn gezelschap nog eenigen tijd laten welgevallen?" Op ernstiger toon voegde hij er bij: »Ik vrees, dat ik over kort uw eenigste makker zijn zal; want Hart is den dood nabij.

(Wordt vervolgd)

...en 2den Julij e. k.,
...al door den Boekhandelaar
M. VAN DORP,
...ds in de Harmonie worden verkocht:
...complete verzameling
...sche, Anatomische en Veterinaire
...TRUMENTEN,
de fabriek van **Charrier**, te Parijs.
...PASSERDOZEN, een GROOTE
...glazen kastje, GROOTE VERRE-
...S, DAG- en NACHTKIJKERS,
...SKIJKERS, THERMOMETERS
...ZON MICROSCOOP.
...LKALDER BOUSSOLES,
...e Barometer. Twee Zonne-
wijzers met kanon,
...era Obscura,
...TROMOTEUR met batterij van vijf potten.
...ODELLEN,
van een
...outzaag-, Koren en Oliemolen, etc., etc.
...TEN, OCTANTEN, MICROSCOPEN,
...oor Photographien, *Photographien* op Glas en op Zilver.
...N TELESCOOP
van *Tegnier*,
...in het geheel **269** *nummers*, waar-...ogus ter perse ligt en op aanvrage gratis ...is.
...Voorwerpen zijn in *goeden staat* ...de deze maand dagelijksch in de Stad te
(1921)

...ader te bepalen dag, in het begin der ...nde maand zullen de ondergeteekenden verkoopen:
...olsroodengeelkoper,
2 *koperen*
...POMPEN,
met toebehooren.
voorts nog eenige
...rken, Deur- & Schotwerken,
à 6 voet hoog.
VAN SLOOTEN, MORGAN EN Co.

...ADEIRA
...kwaliteit op halve Flesschen,
...DE MALAGA WIJN
idem idem idem,
...T RASPBERRY BALM,
...r's Pale India Ale, bij
VAN WALCHREN EN Co.

...ndon & Co.,
...Parijs ontvangen:
...en nieuwe zending
...IEKEN TABLIERS,
...DEN EN DEGENS,
...ar in de Stad en op Rijswijk.

...Uitbesteding.
... kennis van belanghebbenden ... gebragt, dat op ...en 1e. Augustus a. s. ...ergeteekenden zal worden *Uitbesteed*, ... de levering van
...RANKEN,
...jaar 1800 één en zestig,
...Militaire Kantine te *Ngawie*, ...waarden ter lezing, ten burele van den ...endant aldaar.
De Kommissarissen der Kantine,
PELTZER. *Kapt.*
VAN GOOR, 1e. *Luit.*

Avec la permission de M. le Résident.

CIRQUE OLYMPIQUE DE PARIS,

sous la direction de Mr. H. OLIVIER.

PREMIÈRE REPRÉSENTATION,

Mardi, 26 Juin 1860,

sur le *Koningsplein* vis-à-vis le Gang Pool.

Le bureau ouvrira à 7 heures et le spectacle commençera à 8 heures.

Prix des Places: Les Premières . . . . *f* 4,—
„ Secondes . . . . . „ 2,—
„ Troisièmes . . . . „ 0,50

Les enfants paieront demi place.

On pourra prendre des billets d'avance au bureau depuis le matin 7 heures jusqu' à 11 heures.

WAARSCHUWING.

De Ondergeteekenden in ervaring gekomen zijnde dat door anderen sedert eenigen tijd alhier **EAU DE COLOGNE extrait double** wordt aangevoerd met hun merk H & S en hetwelk bijgevolg is nagemaakt, vestigen daarop de aandacht van alle koopers en van een iegelijk die prijs stelt op de **echte EAU DE COLOGNE,** waarvan de ondergeteekenden de eenige importeurs zijn.

Als kenmerkende teekenen van onderscheid wordt het volgende genoemd:

De **echte** *Eau de Cologne extrait double* geimporteerd door de ondergeteekenden, heeft

Licht groen lak op elk kistje.

Het deksel van het kistje niet genageld, geen hooi in de kistjes, een rood lint op de kurk onder het lak loopende tevens om de hals der fleschjes.

De fleschjes in blaauw papier gewikkeld.

De **nagemaakte** *Eau de Cologne Extrait Double* heeft.

Donker groen lak op elk kistje.

Het deksel van het kistje met twee nageltjes bevestigd, een weinig hooi in de kistjes, een rood lint eeniglijk op de kurk onder het lak.

De fleschjes in graauw papier gewikkeld.

(1922) HAAGER & SCHUURMAN.

Met toestemming van den Resident en onder Auspicien der Maatschappij van Toonkunst,

zal de Ondergeteekende de eer hebben,

EEN VOCAAL EN INSTRUMENTAAL CONCERT

te geven,

op Vrijdag den 29sten Junij 1860,

in de zaal van den Schouwburg.

PROGRAMMA:

EERSTE AFDEELING.

No. 1. Ouverture La Sirène . . . . . VAN AUBER.
» 2. Introduction et Air Varié pour Flûte VAN TULOU, voor te dragen door den . . . . . . Hr. J. J. COPPER
» 3. Duo de Don Pasquale VAN DONNIZETTI voor Sopraan en Bas, voor te dragen door . . . . Mev. GUILLE. en den . . . . . . Hr. VAN KINGSBERGEN.
» 4. Solo voor violoncel, Fantaisie de l' Etoile du Nord . . . . ***
» 5. Adagio en Rondo pour Basson gecomponeerd en voor te dragen door den . . . . Hr. J. J. COPPER

TWEEDE AFDEELING.

» 6. Ouverture de GUILLAUME TELL . . . VAN ROSSINI.
» 7. Air de l'ombre, de l'opéra le Pardon de Ploërmel voor Sopraan van MEIJERBEER, voor te dragen door . . . . Mev. GUILLE.
» 8. Eerste Concert van de Beriot voor viool, voor te dragen door den Hr. CALMER.
» 9. Potpouri sur un thême Suisse voor Clarinet van KUFFNER, voor te dragen door den . . . Hr. J. J. COPPER.
» 10. Le Télégraphe Musicale grande Potpourri pour Musique Militaire van J. J. COPPER.

Het orchest zal door den Heer Calmer gedirigeerd worden.

De orchestwerken zullen welwillend uitgevoerd worden door Heeren dilettanten, leden der Maatschappij van Toonkunst, en het geheele Corps stafmuziekanten.

Entree Billetten zijn te bekomen à *f* 5— en voor officieren tot en met den rang van Kapitein à *f* 3—, op den dag van het Concert van 's morgens 7 tot 12 uur, en des avonds aan de schouwburgzaal terwijl 's morgens plaatsen kunnen bespro ken worden.

Aanvang des Avonds ten 8 uren Precies.

J. J. COPPER.
(1930) *Kapelmeester.*

LOGE DE STER IN HET OOSTEN.

VIERING

van het

ST. JANSFEEST.

Op Zaturdag, 23 Junij 1860,

des avonds ten 8 ure.

De waarnd. 1e. Secretaris,
(1915) G. H. W. ZUUR.

MILITAIRE SOCIETEIT CONCORDIA.

Algemeene Vergadering,

ter verkiezing van een' Vice President en drie Kommissarissen in het bestuur,

Op Zaturdag den 30sten Junij 1860,

des avonds ten 8 ure.

Namens het Bestuur:
De Secretaris,
(1918) BRUGMAN.

PARAPATTAN WEEZEN GESTICHT.

Het gewoon Examen der Weezen, benevens de ***Jaarlijksche Algemeene vergadering*** van **Contributien en Donateuren** van het Gesticht, zal plaats hebben op **Maandag 2 Julij** aanstaande, *des avonds ten 7 ure* in het gebouw des Gestichts op Rijswijk.

Het Examen is voor een ieder toegankelijk.

De Directie,
W. F. DU CLOUX, President.
(1926) N. T. VAN DEN BERG, Secretaris.

Societeit de Harmonie.

STAFMUZIJK

op Donderdag a. s. den 28 dezer,

des avonds ten 8 ure.

Namens de Directie:
De Secretaris,
(1924) E. JEEKEL.

COMMISSIEHUIS

van J. SPEET.

Pas ontvangen:

Echt Hollandseh en Fransch

GOUDDRAAD,

in pakken van **64** strengen,

echte goude

Cantille & Pailletten,

geslepen en ongeslepen

SMARAGDEN, ROBIJNEN,

en Opalen, welke bij elke hoeveelheid die men verlangd, **Karaats gewijs** worden verkocht. (1936)

Bij de ondergeteekenden ontvangen:

een fraai rood fluweel

AMEUBLEMENT,

bestaande uit:

twee Canapés, 4 Fauteuils en een doz. Stoelen.

(1942) ABEELEN, DENNISSON & Co.

Verkrijgbaar:

VANILLE STEKKEN,

(3 lotig)

à 40 Cents per Stek.

Adres

(1931) H. M. VAN DORP.

De ondergeteekende maakt bij deze bekend aan hare geëerde begunstigers dat het

JAVA HOTEL

door haar zal worden voortgezet.

Zij beveelt zich werder in de gunst van het geëerde publiek aan; dat van eene goede en prompte bediening kan verzekerd zijn.

(1932) De Wed. E. JENSEN, *Holm.*

Verkrijgbaar:

Een uiterst compleet

KRISTALLEN DESSERTSERVIES,

bij

(1941) VAN WALCHREN & Co.

TOILE DU NORD,

voor Heeren Jassen, etc.

Ontvangen bij

(1912) GEBRS. ROSELJE & Co.

Ontvangen:

Een assortiment

RHIJNWIJNEN,

als:

Liebfrauenmilch, Marcobrunner Auslese, Rudesheimer, Hinteirhauser.

en andere merken.

(1906) VAN WALCHREN EN Co.

MUZIJK-INSTRUMENTEN.

KOPEREN KLARINETTEN

voor het eerst hier bespeeld door

Ali Bin Son Alle,

HOUTEN CLARINETTEN in C. FLUITEN in D.

TUBA, CONTRE BAS SAXHOORN, BARITON ALT,

Trompetten, Cornet à Piston,

KLEPHOORNS, SIGNAALHOORNS, POSTHOORNS, OPHICLIDES, BASTROMBONES en meer anderen.

Te bekomen bij den Muzijk-Handelaar

(1910) H. M. VAN DORP, te Batavia.

Ontvangen:

Echt Hollandsche

Roode Wijn in kisten

(van verschillende merken,)

alsmede op fust.

(1905) VAN WALCHREN & Co.

CHAMPAGNE

in verschillende goede merken,

op nieuw ontvangen, bij

(1907) VAN WALCHREN EN Co.

Tegen 1 Julij aanstaande,

Verkrijgbaar:

HUURWAGENS,

op Batoe-Toelies,

achter de Weeskamer in het gewezen huis van *Mr. Tollens.* (1894)

Echt Bayersch Bier

van *J. H. Schwab,*

te AMSTERDAM.

Verkrijgbaar bij

(1908) VAN WALCHREN & Co.

Bij de Ondergeteekenden steeds verkrijgbaar:

KLAPPER OLIE

(*voor huiselijk gebruik*),

GEDROOGDE DJAGON,

ALLSOPPS PALE ALE in kruiken,

SEFFREIJS do. do.

Idem. in heele en halve Flesschen,

PORTWIJN,

SHERRY en MADEIRA

op fust en afgetapt.

(1904) VAN SLOOTEN, MORGAN EN Co.

ASPHALT VILT,

p. Rol en bij Partij.

ZINKEN SPIJKERS,

voor idem.

Verkrijgbaar bij

(1911) GEBRS. ROSELJE & Co.

TE KOOP.

2 aandeelen in het

BATAVIAASCH PRAAUWENVEER

EN

BANKACTIEN.

(1887) REIJNST EN VINJU.

om dadelijk te aanvaarden,

EEN HUIS

op ***Goenong Saharie,*** toebehoorende aan den heer ROOS, laatst bewoond den heer A. HOFLAND.

Te bevragen bij

(1886) H. M. VAN DORP.

HOLLOWAY'S ZALF.

In Java en de nabijgelegene eilanden, even als in alle andere Oostersche landen zijn de meest algemeene ziekten aan welke het menschelijk leven onderhevig is, ongeregeldheden van het ligchaamsgestel, veroorzaakt door eene onvolkomene werking der lever. Te vergeefs werdt calomel aan den ongelukkigen patient toegediend, want indien het ook de ziekte al beteugelde, het ondermijnde het systema. Gelukkig is ten laatste een geneesmiddel uitgevonden geworden hetwelk, terwijl het de plaatselijke of bijzondere ziekte geneest, eenen meest heilzamen invloed op alle de organen uitoefent. Holloway's Pillen hebben nimmer gefeild, in elk geval eener ongeregeld werkende lever, eene plotselinge verligting en eindelijk eene volkomene genezing te bewerkstelligen. Voor alle huidziekten, zoo vaak gevaarlijk, zijn deze Pillen een specifiek.

Doosjes Pillen à ƒ 1. — ƒ 3. — ƒ 5. —

Potjes zalf à ƒ 1. — ƒ 3. — ƒ 5. —

Te Batavia bij S. B. van Kleeff & Co.
„ Banjoemaas „ M. S. Cherman.
„ Soeracarta „ W. Veldman.
„ Djocjocarta „ Buijn & Co.
„ Salatiga „ F. Kruithoffer.
„ Tagal „ Wed. Dort.
„ Cheribon „ W. Galistan.
„ Cheribon „ M. Blok en Co.
„ Samarang „ H. L. de Lyon,

de Groot, Kolff & Co. en de hoofdagenten Soesman & Co.

(1923)

Bij eene familie in de [...] van JAVA, wordt verlangd

EEN GOUVERNEU[R]

voor de opleiding van eenige kinderen.

Daarop reflecterenden, gelieve zich met [...]ven onder letter A. te wenden aan Uit[...] met opgave tevens der vakken waarin on[...] worden gegeven en van het verlangde salaris.

Wordt te huur gevr[aagd]

tegen half Julij of 1 Augustus

EEN HUIS,

van ***ƒ 90—*** à ***ƒ 130—*** 's maands.

Adres: Lt. D. Bureau Java-Bode.

Bij alle Boekhandelaren in onzen Arch[ipel]

inteekening geopend:

op een werk, getiteld:

2e. BONISCHE VELD[TOGT]

(1859—1860.)

EENIGE BLADEN UIT HET DAGBO[EK]

J. J. DE ROCHEMO[NT]

1e. *Luitenant der Artillerie.*

(uit te geven ten voordeele van de hulp[...] betrekkingen, door de vermaarde beman[ning] Z. M. Stoomschip *Onrust* nagelaten.

Nederlandsche

STAATSLOTER[IJ]

M. M. Polak & Zoon, [...]

gedelegeerde 1ste klasse te 's Hag[e]

243ste STAATSLOTE[RIJ]

groot ƒ 990,000.—

bestaande uit:

20.000 LOTEN, 10.000 PRIJZEN en 2 P[...]

Hoogste Prijzen ƒ 100,000.- ƒ[...]

twee van ƒ 25,000.-, twe[e] 20,000.- en een premie v[...] ƒ 30,000.- aan de laatst[e] uitkomende de 60 hoog[...]ste prijzen.

Bestellingen op Loten in de 243 en vol[...]kingen worden voortdurend door den onde[rgeteekende] tegen vooruit betaling aangenomen:

Een Heel Lot . . . . ƒ 1[...]

Een Halve „ . . . . „ [...]

Een Vijfde „ . . . . „ [...]

door

H. M. VAN DORP, *Boek[handelaar.]*

BATAVIA, 1860.

Door den Boekhandelaar H. M. VA[N DORP] te Batavia is verzonden:

De Aankondiging en Pro[...] bewerking van eene nie[uwe] Uitgave van de

Nederlandsch-Indisch[e]

WETBOEK[EN]

onder toezigt van

Mr. F. F. L. U. LAST[...]

uittegeven in 1 deel in het formaat der [...]sche Wetboeken van Mr. OUDEMAN, met nieuwe letter en in geslagen linien van [...]

Het eerste gedeelte bevat:

de Grondwet;
het Nederlanderschap;
het te heffen regt van brieven van [...]
het nieuw Regerings-reglement;
de Overgangsbepalingen;
de adoptie van kinderen van Chine[ezen en Ma]hom[edanen;]
de Regterlijke Organisatie, [...]
de zamenstelling der regterlijke [...]
idem der Inlandsche regtbanken en [...]
het regtsgebied enz. van de o[...]
de verandering in de zamenstelling [...]
het kostuum der regterlijke ambtena[ren, advo]katen, prokureurs en [...]
de afkondiging der gearresteerde w[etten;]
de Gouvernements publicatie van [...] 1847, Stbl. [...]
de algemeene bepalingen van wetgevi[ng;]
het burgerlijk Wetboek.

EERSTE BIJVOEGSEL
behoorende bij den
JAVA-BODE,
Zaturdag 23 Junij 1860, №. 50.

JAVA-BODE.

Inteekenaren op bovengenoemd Blad, zijn met hun abonnement voor het **Tweede 1860** voort te gaan, worden beleefd verzocht zoo spoedig mogelijk aan den Ondergeteekende kennis te geven, en hem de gelden daarvoor te zenden, opdat hij in staat gesteld moge de oplage bij tijds te regelen.

Prijs voor het Tweede halfjaar:

Batavia	*f* 12,50
Java	„ 15,—
de Buitenbezittingen	„ 17,50
Nederland	„ 22,50

franco aan *den Administrateur*,
H. M. VAN DORP.

De Inteekening en storting van dat Blad kan ook geschieden bij **Blok & Co.** en **Buzette** te Cheribon; de Wed. **G. M. Dort** te Tagal; **de Groot; Co.** en **G. C. T. van Dorp** te Samarang, **& Co.** te Soerabaija; **Weijermans & Co.** Djocjakarta; **Veltman & Co.** te Soerakarta, **Kegenraad** te Madioen; **H. R. van Wijk**, Padang; en voor de Buitenbezittingen bij de schepen van den Heer **W. Cores de** (1875)

...ren en Debiteuren in den boedel van wijlen ...ees ***Han Tjeng San***, worden verzocht ...retentiën zoo spoedig mogelijk in te dienen, ...un verschuldigde betaling te doen; ten kantore notaris **Bodde**.

De Executeur Testamentair,
HAN HOAIJDJAN.

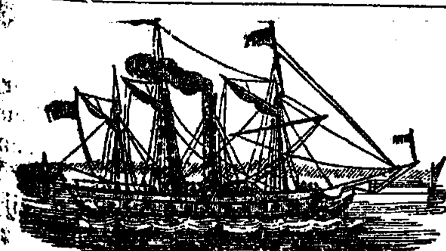
20 Junij 1860. (1878)

...ders van Cognossement

...over de onderstaande goederen, aangebragt ...RLAND per Ned. Schip ***Zes Gezusters*** kapt. R. RUTGERS
...VS. ½ ***2 Kisten Provisien***
...afgeladen door J. H. VAN SANTEN,
...*ten spoedigste bekend te stellen bij* (1913)

Vertrekkende Personen.

...ollier, gemagtigde *G. Schilthuis.* (1881)

...OOMGELEGENHEID

...er het Stoomschip **BATAVIA,**
Kapt. NEYE,
Samarang en Soerabaija
den 25sten Junij.
...n bij

W. CORES DE VRIES.

...MBOOT OENARANG.

...geregelde vertrek dezer Boot in ...stemming met andere stoomsche... ...n is vastgesteld als volgt:

Batavia naar Samarang en Soerabaya.

...15e en 30e van iedere maand.
...tiën bij

De Agenten,
LANDBERG, BEZOET DE BIE & Co

...age naar Nederland

...wordt aangeboden met het Snelzeilend Nederlandsch Barkschip

ESTAFETTE,
...tein ***A. M. H. Rietveld,***
...het begin der maand Julij van hier ver... ...bij

de Agenten
SCHIMMELPENNINCK & Co.
te *Batavia en Soerabaija.*

Civiel Departement.

Ontslagen:

Eervol, uit zijne betrekking, de zout-verkoop-pakhuismeester te Ngawi (Madioen) J. B. Antbonij.

Benoemd:

Tot kommies-administrateur bij het entrepôt te Batavia, de kommies-ontvanger der inkomende-en uitgaande regten, tevens havenmeester te Muntok, J. A. A. Hemler.

Tot kommies-ontvanger der inkomende-en uitgaande regten. tevens havenmeester te Muntok, de kommies- administrateur bij het entrepôt te Batavia H. van Rijgersma.

Militair Departement.

BIJ DE MILITAIRE GENEESKUNDIGE DIENST,

Bevorderd:

Tot officier van gezondheid der tweede klasse, de officier van gezondheid der derde klasse P. W. A. Beijen.

Marine Departement.

Benoemd:

Tot eersten machinist voor de dienst der gouvernements schoeners en kruisbooten, J. van Roxel, laatstelijk machinist bij 's lands drijvend-droogdok te Soerabaija, onlangs van verlof uit Nederland teruggekeerd.

ADVERTENTIEN.

POSTKANTOOR.

Zaturdag den 30sten Junij aanstaande zullen postpakketten worden gesloten voor

Bandjermassing.

per gouvernements stoomer *Java*.

De daarvoor bestemde brieven kunnen dien dag worden bezorgd tot 's middags 4 uur in de stad, tot 5 uur te Weltevreden.

Koffijveiling te Padang.

De direkteur der produkten en civiele magazijnen maakt bekend, dat art. 5 der op het bureau van den gouverneur van Sumatra's Westkust en op de residentiebureaux te Batavia, Samarang en Soerabaija, ter inzage liggende voorwaarden voor de koffijveiling te Padang, te houden in de loopende maand Junij, en bedoeld in de advertentie van den 9den Mei jl. no. 37 wordt gewijzigd als volgt:

Artikel 5.

De aflevering van het gekochte vindt niet anders plaats, dan op vertoon van het bewijs van betaling bij eene der landskassen in Nederlandsch-Indie, ter keuze van den kooper of wel van een bewijs, dat de kooper, ten genoege van den direkteur van financien, voor de waarde van de af te leveren hoeveelheid koffij, een evenredigen reëelen waarborg heeft gesteld; zullende in het laatste geval door den kooper ook eene rente van ½ pCt. 's maands be hooren te worden voldaan, gerekend van af den dag van de aflevering der koffij tot dien van de betaling van den koopprijs.

De ingenieur 1ste klasse, chef der 1ste waterstaats-afdeeling, geeft het publiek kennis, dat de passage over de brug Petak-Baroe van heden af tot nader opzeggens toe zal afgesloten worden.

De algemeene rekenkamer maakt aan belanghebbenden bekend, dat op Zaturdag den 7den Julij 1860, des voormiddags te 9 uren, in het lokaal van dat kollegie zal plaats hebben de gewone uitloting van gouvernements effecten.

De kolonel, direkteur der genie en inspekteur der sappeurs maakt bij deze aan belanghebbenden bekend, dat op den 6den Augustus 1860 en volgende dagen, ten burele van den onderdirekteur der genie te Batavia en Soerabaija, zoomede van den eerstaanwezenden genie-officier te Samarang, eene publieke uitbesteding zal worden gehouden voor de levering van bouwmaterialen ten dienste der genie gedurende het jaar 1862, waarvan de voorwaarden ten burele van de zoo even genoemde autoriteiten ter lezing liggen, en alwaar tevens inschrijvingsbilletten te verkrijgen zijn.

Weduwen- en Weezenfonds van de officieren der Landmagt in Nederlandsch-Indie.

Bij de javasche couranten van 4 en 8 Februarij 1860 nos. 10 en 11 zijn uitgenoodigd zich tot de direktie van bovengemeld fonds te wenden, alle uit hetzelve in Indie aanwezige bedeelden, aan wie de bedeeling is toegekend vóór den 1sten Januarij 1860, voor zoo verre zij op dien datum daarop nog regt hadden; opdat de bij Koninklijk besluit dd. 16 October 1859 no. 65 (Indisch staatsblad no. 105*a*) bedoelde verhooging hunner pensioenen, gratificatien en onderstandgelden, zoude kunnen plaats vinden.

Bij die gelegenheden zijn evenzeer opgeroepen, de in Indie aanwezige gepensioneerde officieren, gehuwde deelgenooten aan dat fonds, en weduwnaars met nog in de termen van bedeeling vallende kinderen, om zich tot die direktie te wenden, opdat deze het bedrag zoude kunnen bepalen, dat ingevolge art. 3 van gezegd besluit door hen moet bijgedragen worden, ten einde hunne na te laten weduwen en kinderen in het volle genot te stellen der verhoogde bedeelingen. Aan die oproepingen, waaraan tot nog toe niet algemeen voldaan is, worden belanghebbenden bij deze herinnerd; strekkende tot hunne informatie, dat zij hoofdzakelijk aan de direktie hebben op te geven, de dagteekeningen van geboorte der beide betrokken echtgenooten, zoo mogelijk gestaafd door extrakten uit het geboorte- of doopregister, en dat de weduwen met kinderen alsmede de voogden van weezen, bovendien hebben in te dienen, eene verklaring als bedoeld bij art. 33 punt *b* van het reglement voor het fonds (staatsblad 1841 no. 33.)

Met referte tot zijne annonce opgenomen in de courant van den 30sten Mei jl., no. 43, maakt de Resident van Samarang, met betrekking tot de daarbij aangekondigde uitbesteding bekend, dat voor de levering onder anderen van voeding en doodkisten gedurende het jaar 1861, ten behoeve van de in het chinesche hospitaal te Patjeronan verpleegd wordende personen, de begrooting van het aantal dezer personen moet zijn 80 instede van 150, en die der chinesche doodkisten 10, instede van 80 stuks.

De waarnemende hoofd-ingenieur, chef der 4de waterstaats-afdeeling te Soerabaija maakt bekend, dat op Zaturdag den 7den Julij 1860, des morgens te 9 uren, ten zijnen kantore te Soerabaija, in het openbaar zal worden uitbesteed, in drie perceelen, het doen van herstellingen aan:

1o. de kontroleurs-woning te Grissee.
2o. de regents-woning aldaar.
3o. den ringmuur in de poort dezer regents-woning.

De resident van Djokjokarta maakt bij deze bekend, dat op Dingsdag den 24sten Julij aanstaande, des morgens te 9 uren, ten zijnen kantore uitbesteding zal worden gehouden overeenkomstig het reglement op het houden van uitbestedingen, als:

1e. Voor den afvoer van gouvernements koffij uit den oogst van 1861 uit het pakhuis alhier naar Samarang.
2e. Voor de levering van gras en padi voor de paarden van des sultans lijfwacht en voor die der posterijen in deze residentie gedurende 1861, en
3e. de levering van voeding aan de gevangenen en kettinggangers over het jaar 1861.

De voorwaarden dezer uitbesteding liggen ter lezing op bovengemeld kantoor, wordende gegadigden uitgenoodigd, hunne inschrijvings billetten vóór bovenbedoeld tijdstip aldaar intedienen en bij de uitbesteding tegenwoordig te zijn of gemagtigden te zenden.

De waarnemende resident van Soerakarta, geeft bij deze kennis aan belanghebbenden, dat op Zaturdag den 21sten Julij aanstaande, des voormiddags te 10 uren op het residentiebureau, onder nadere goedkeuring van het gouvernement, en overeenkomstig het daarvoor bestaande reglement, eene uitbesteding zal worden gehouden voor de levering gedurende het jaar 1861, van verschillende benoodigdheden.

VENDUTIEN.

Op Maandag den 25 Junij, voor het pakhuis van wijlen van den heer T. Crone, door J. Speet.

en

Op het Heemradenplein door John Pryce & Co.

Op Dingsdag, den 26 Junij, voor het woonhuis van mevr. de wed. Schmid, in de Sekretarielaan.

Voor het kommissiehuis van van Slooten, Morgan & Co.

en

's avonds boekenvendutie in de Harmonie, door Lange & Co.

Op Woensdag den 27 Junij, voor het kommissiehuis van John Pryce & Co.

Op Donderdag den 28 Junij, voor het woonhuis van Kolonel Kobold, op Weltevreden, door Gebrs. Roselje & Co.

Op Vrijdag den 29 Junij, voor het woonhuis van den heer L. J. W. de Waal, op Menting, door van Slooten, Morgan & Co.

en

Voor het kommissiehuis van Cassalette & Co.

Oproeping van Crediteuren.

In de Javasche Courant van jl. Woensdag worden opgeroepen de debiteuren en crediteuren in de navolgende boedels:

Door het Kollegie van Boedelmeesteren te Batavia, van wijlen de inlander Rembang.

Door de Agenten der Bataviasche Weeskamer te Buitenzorg, van wijlen den heer Leon Remij Ivernel.

Door de Weeskamer te Soerabaija, van wijlen Theodorus Adolf van Kampen, en den gegageerden sergeant Christiaan Deijen.

Door de Kommissarissen te Tjilatjap, van wijlen den militairen opzigter der genie 2de klasse P. C. Ditzel.

Door den gemagtigde van de executrice testamentair te Batavia, van wijlen den chinees Khouw Tjia.

Aangekomen Vreemdelingen.

van den 20 tot en met den 22 Junij.

HOLEL DES INDES. von Balluseck, van Buitenzorg. — Holtgreve, van Onrust. — Hugenholtz, van Batavia. — Kuipers, van de Reede. — F. Verploeg, van Tangerang. — Coormans de Ruiter, van de Reede. — Arnaud, van Idem. — Jhr. J. van Capelle, van Soerabaija. — L. J. W. van Rouveroij, van Pontianak. — Mulder Drenth, van Soerabaija. — W. C. Smulders, van Nederland. — Brederode, van Pontianak. — J. Couters, van Nederland. — H. A. Moll, van Nederland. — H. van Stockum, van de Reede. — J. C. Koln, van Idem. — de Witte van Haemstede, Echtg. en 1 kind, van Serang.

HOTEL DER NEDERLANDEN. T. Mulder, van Amsterdam. — Aegid. Rubenkoning, van Idem. — J. H. Krukkenberg, van Banka.

HOTEL WILLEM II. G. A. Boers, van Mr. Cornelis.

JAVA HOTEL. H. von Ziwet, van Rotterdam. — John Burstall, van K. de G. Hoop. — J. B. Dumont, van Utrecht. — W. A. J. Kuller, van Soerabaija. — G. Andreas, van Samarang. — A. J. Boers, van Idem. — J. P. M. de Groot, van Amsterdam. — Munters, van Nieuwe Diep. — C. J. van den Vrijhoef, van Mr. Cornelis. — N. G. Diepenbroek, van Idem. — J. van den Pauwert, van Idem. — J. E. Zonneveld, van Idem. — P. Davidsen en Echtg., van Pasoeroean.

AANKOMST DER MAIL.

☞ Zoo even komt hier ter reede de Engelsche stoomboot *Shandon*, medebrengende brieven en dagbladen uit Europa.

De *Malabar*, die de vorige mail naar Britsch-Indie zou brengen, is te Point de Galle gezonken. De passagiers zijn alle gered, doch de paketten zijn op eenige kisten na verloren. Er was 400,000 £ aan spetie aan boord. De *Makassar* ligt lek te Riouw.

Koffij ferm 58½ à 59,— Suiker flaauw.

Geen bijzonder staatkundig nieuws uit Europa. Alles is in vrede. De telegraafkabel tusschen Aden en de Khooria Mooria eilanden is gebroken.

Overzigt van het gebeurde in Nederlandsch-Indie.

Batavia, 23 Junij. Ook dezen keer zijn de nieuwstijdingen uit Indie voor het moederland schaarsch. Voor tien dagen werd men hier getroffen door een poging tot moord, op den heer de Souza gepleegd door een koelie, zonder dat men tot dusverre eenige aanleiding tot deze treurige gebeurtenis weet als de verklaring des moordenaars, dat hij zijn leven moede was en wenschte te sterven. Met genoegen kunnen wij hier mededeelen, dat de door den heer de Souza bekomen wonden, hoewel gevaarlijk, niet doodelijk zijn en de gewonde zich aan de betere hand bevindt.

De Maatschappij van Toonkunst heeft haar eerste concert gegeven, dat getuigde van de ernstige studie onzer dilettanti, zoodat verreweg het grootste gedeelte van het publiek, 't welk dit concert bijwoonde, uitstekend voldaan was.

De in de laatste veertien dagen genomen besluiten en de gedane benoemingen betreffen alle voorziening in den dagelijkschen gang der werkzaamheden en leveren derhalve niets bijzonder opmerkenswaardig op.

Op letterkundig gebied valt te vermelden de aangekondigde uitgave door Gebrs. Gimberg te Soerabaija van *De tweede bonische veldtogt* (1859-1860). Eenige bladen uit het dagboek van J. J. de Rochemont, 1e. luitenant der artillerie, — welk werk ten voordeele der nagelaten hulpbehoevende betrekkingen van de vermoorde bemanning der *Onrust* wordt uitgegeven. Behalve dit prospektus heeft de Indische pers sedert ons vorig overzigt niets bijzonders opgeleverd.

Van Java melden noch het regeringsblad, noch de partikuliere bladen iets bijzonders, evenmin als van Sumatra.

Op Borneo gaan onze troepen met denzelfden onvermoeiden ijver en bewonderenswaardige volharding voort, de muitelingen op te sporen en zoo mogelijk te vatten of te dooden. Deze verliezen dan ook bijna dagelijks grond en steeds meerdere kampongs komen in onderwerping. Het rijk Bandjermassing, dat tot dusverre door een inlandschen vorst in leen was bestuurd, is door den gouvernementskommissaris onder nadere goedkeuring van den Gouverneur-Generaal, voor de Zuiden Oosterafdeeling van Borneo verklaard te zijn vervallen, en de landen, die daartoe hebben behoord, worden gehecht aan het reeds bestaande dadelijke gebied van het Ned.-Indisch Gouvernement in die streken. Tevens heeft genoemde kommissaris dit nieuwe gewest in drie afdeelingen ingedeeld: Amonthai, Martapoera en Kwien, en verschillende andere regelingen vastgesteld, welke bij proklamatie den volke zijn bekend gemaakt. Nu slechts nog eenige meerdere rust en zekerheid in die streken, en dan een voldoend aantal *europesche* kolonisten, dan zal Borneo over eenige jaren een gants ander voorkomen hebben.

In de westerafdeeling van Borneo heerschte bijna overal een gewenschte rust, legden de Chinezen zich met ijver op de goudgraverij toe, die nog al schijnt op te leveren, daar in het sepangsche een stuk gedegen goud ter zwaarte van $5^1/_2$ thail gevonden werd, — maar was de stand van het rijstgewas in sommige streken ongunstig.

Van Celebes kunnen wij melden, dat er de cholera heerscht en nog al in vrij hevige mate. De padi stond bijzonder goed. In Boni was gebrek aan rijst en heerschten vele ziekten, hoewel de stand van zaken, blijkens de kommissie-reis door den adsistent-resident der Noorder Distrikten naar Sidenring, Soepa, Sawito en Binoang gedaan, gunstig en zelfs bevredigender is, dan verondersteld werd. De onttroonde koningin zou trachten, zich met het gouvernement te verzoenen.

Op Amboina was de gezondheidstoestand gunstig. Berigten van den kontroleur van Eijbergen, die een inspektiereis naar de zuidwester eilanden heeft gedaan, luiden gunstig, maar men is er niet naar verwachting kunnen slagen in het inhuren van vrijwillige arbeiders voor de specerijperken op Banda. Omtrent de nu vrijgegeven perkhoorigen melden het regeringsblad, noch partikuliere berigten iets. Echter schijnen zij niet bijzonder ijverig te werken, sedert zij vrijgegeven zijn, want waartoe anders het inhuren van vrijwillige arbeiders op andere plaatsen? Ons is niet bekend, dat dit inhuren ook vroeger, toen de perkhoorigen nog bestonden, plaats had. Het is een praktische bijdrage tot de zooveel besproken kwestie van den vrijen arbeid. In beginsel zijn wij zeer voor vrijen arbeid, omdat elke toestand van dwang ons tegenstaat, maar de vraag blijft altoos: hoe is de Javaan en ook de bewoner van de buitenbezittingen er toe te brengen, om een bepaald werk in een bepaalden tijd af te werken? Heeft men deze vraag voldoende beantwoord, dan is het geheele vraagstuk opgelost. Maar allen, die met den inlander in betrekking staan en veroordeeld zijn, zich van hen te bedienen tot het verrigten van het een of ander werk, ondervinden dagelijks tot hun verdriet, zeer dikwijls tot hunne schade, dat de inlander niet meer werkt, dan hij noodig heeft om te leven, tenzij men er hem toe dwinge. Het denkbeeld, om door verdubbelde werkzaamheid dubbel loon te verdienen, ten einde zich beter te kunnen voeden en kleeden en beter te wonen, in een woord welgestelder te worden, kennen zij niet. Waarom stelt het gouvernement onze bezittingen niet open voor werkzame en ijverige Nederlanders, om hier als kolonisten te werken? Het klimaat is onzes inziens geen beletsel, want als men die Europeanen liet werken van 's ochtends zes tot tien, en 's namiddags van drie tot zes uur, dus in 't geheel zeven uren daags, dan deden zij toch nog ligtelijk het dubbele van een inlander, die den geheelen dag werkt. Met zulke arbeiders overal in voldoend aantal op onze bezittingen aanwezig zou de produktie in vele oorden oneindig grooter worden, want hoeveel streken, die honderdvoudige vrucht zouden opleveren, blijven niet uit gebrek aan handen onontgonnen? Duizenden, die thans in Nederland een zorgvol en kommerlijk leven door ongehoorde inspanning rekken, dikwijls der maatschappij tot last zijn, zoo zij niet tot misdaad vervallen, waartoe armoede zoo gemakkelijk leidt, zouden in deze zoo rijk gezegende gewesten een onbekrompen bestaan vinden en den staat baten door de opbrengst huns arbeids. Hopen wij voor Nederland en de kolonie, dat binnen kort een kolonisatiestelsel in werking trede, waardoor het moederland wordt verlost van een menigte menschen, die daar hun brood niet kunnen verdienen, en Indie een massa nijvere krachtige handen bekomt, die hier zoo noodig zijn.

BATAVIA.

Den 21sten jl. arriveerde alhier per nederlandsch schip *Herkules*, gezagvoerder Siedenburgh, een detachement suppletietroepen, sterk 150 onderofficieren en manschappen, onder kommando van den 1sten luitenant van het 3de regement infanterie Munters, medegeleiders de 2de luitenant der infanterie Stevels en de officier van gezondheid 3de klasse Hoogenstraten.

Het gedrag der troepen aan boord liet niets te wenschen over.

— Van Borneo's Westkust schrijft men ons, dat het in het Sintangsche (boven Kapoeas) nog altoos onveilig blijft, voornamelijk langs de Melawi-rivier. Van de zijde van pangeran Anoem, hoofd der in verzet zijnde vorsten, worden evenmin als van den kant huns aanhangs, stappen ter toenadering gedaan. Wel komen sommigen om zout of andere goederen in te koopen, dat men hun toestaat, maar daartoe bepaalt zich ook alles. In het laatste jaar is de Melawi, voornamelijk het verder op gelegen gedeelte niet van bestuurswege bezocht, overmits de *Madura* voor zoodanige reizen te groot is.

Van Serawak deelt men ons mede, dat het bestuur de overtuiging gekregen heeft van de medepligtigheid van een zekeren Serief, hoofd van kampong Mokka, gelegen op de grenzen van Broenai, aan de zamenzwering, waarvan hadji Dato het hoofd was, en tevens dat hij de lieden heeft opgestookt, door wie de beide Europeanen te Kanowit vermoord zijn.

De heer Johnson heeft om voornoemde reden het hoofd van Mokka naar Serawak ontboden, met het doel hem aldaar vervolgens in arrest te nemen. Doch toen dit hoofd te Serawak aankwam, bespeurde de heer Johnson, dat gene meer aanhang had, dan hij vermoedde, en om die reden stelde hij zijn voornemen uit, en volgde hem bij zijn terugkeer tot aan Nangka Linga, alwaar hij hem nogmaals bij zich, nu aan boord van zijn vaartuig ontbood. Toen het kamponghoofd dit weigerde, tastten de praauwen van den heer Johnson zijn schoener aan, ten gevolge waarvan eerstgenoemde in een kleine sampang de vlugt nam, zonder dat het den heer Johnson gelukte hem te achterhalen.

Thans heeft echter het kamponghoofd het voornemen, om met behulp van pangeran Tomonggon van Broenia Serawak aan te vallen en het europesche bestuur van daar te verdrijven. Hij heeft zich te Mokka versterkt, om tegen een mogelijken *coup de main* van den heer Johnson beveiligd te zijn. Te Serawak wacht men hulp van Singapore, om Mokka aan te tasten. Het zou niet kwaad zijn, als Broenai een kastijding ontving, omdat de vorst, en voornamelijk diens raadsman en rijksbestierder, niet alleen de onlusten in het Serawaksche ondersteunt, maar ook door zijn handlangers in onze gewesten, bv. te Sanggandang, kwaad bloed zet.

Batavia. — In den avond van den 17den Junij werd, ter gelegenheid van de verjaring van den geboortedag van Hare Majesteit de Koningin, een luisterrijk bal en souper gegeven door Zijne Excellentie den Gouverneur-Generaal in het hôtel op Rijswijk.

Het hôtel was van binnen fraai en smaakvol met bloemen versierd en de gevel prachtig geïllumineerd.

Aan het souper werd door Zijne Exellentie een feestdronk gewijd aan het voortdurend welzijn van H. M. onze geëerbiedigde Koningin en aan den bloei en de welvaart van het doorluchtige Huis van Oranje. Luide werd deze feestdronk door de genoodigden toegejuicht, als de uitboezeming der gevoelens van gehechtheid aan de geliefde Vorstin en Haar Huis, die de feestgenooten bezielden.

Wester Afdeeling van Borneo. — Tijdingen tot den 11den Junij jl. behelzen het volgende:

Volgens een van Sintang ingekomen berigt zouden de Dajak's van de Katoengouw en meer andere zich bij Soengei kedal hebben verzameld, ten einde een grooten sneltogt tegen de Bantangloepars te ondernemen. Inmiddels zijn de noodige maatregelen genomen, om dezen togt te beletten.

In de afdeelingen Sambas en Montrado was de rust gewenscht.

De weersgesteldheid was voor de te veld staande zaaipadi in de vallei van Pamangkat hoogst ongunstig, en daar de onlangs afgeloopene padiooget zeer onvoordeelig uitviel, zullen de rijstprijzen in het Seminische belangrijk stijgen.

De Chinezen leggen zich met ijver op het goudgraven toe. In het Sepangsche werd een stuk gedegen goud gevonden ter zwaarte van ongeveer $5^1/_2$ thail.

Van Mampawa wordt berigt, dat de panembahan moeda Machmoet Alkamoedin den 9den Mei jl. in den ouderdom van 54 jaren is overleden.

De in verzet zijnde pangeran moeda van Sintang is te Sadaija (Sintang) overleden.

In de Dajaksche kampong Soengei Mambawang (Pontianak) heeft een Dajak eene Chinesche vrouw vermoord en twee Chinezen verwond, na alvorens twist gehad te hebben om dertig duiten, welke de Dajak ontkende schuldig te zijn voor eenig gekocht kruid.

Krachtens de door de Regering in December 1859 genomene en aan den gouvernements kommissaris voor de Zuid- en Ooster-Afdeeling van Borneo medegedeelde beslissing, dat het rijk Bandjermassing voortaan niet meer in leen ter beheer aan een inlandschen vorst zal worden afgestaan, heeft genoemde kommissaris bij een besluit van 11 Junij jl., onder nadere goedkeuring van den Gouverneur-Generaal het zelfbesturend rijk Bandjermassing verklaard te zijn vervallen en de landen, uitgemaakt hebbende het vervallen verklaarde Bandjermassing, gehecht aan het reeds bestaande dadelijke gebied van het Nederlandsch-Indische gouvernement in de Zuid- en Ooster-Afdeeling van Borneo.

Terwijl gelijktijdig mede onder de nadere goedkeuring van den Gouverneur-Generaal door dien kommissaris beschikkingen werden genomen, houdende hoofdzakelijk:

vaststelling van een provisioneel reglement op de politieke en administratieve indeeling van, zoomede het binnenlandsche bestuur in die nieuwelings onder 's gouvernements dadelijk gezag gebragte landen.

indeeling van het gewest in drie afdeelingen als:

I. Amonthai, onder een adsistent-resident met een kontroleur der 1ste klasse te Alai en een kontroleur der 2de klasse te Amawang en verder inlandsch personeel;
II. Martapoera, onder een adsistent-resident, met een kontroleur der 2de klasse te Pengaron en een kontroleur van de 3de klasse te Margasari en verder inlandsch personeel, en
III. Kwien, onder een kontroleur der 3de klasse met verder inlandsch personeel;

opheffing van de kommissie van inlandsche hoofden, aan welke het bestuur van het rijk van Bandjermassing na de abdicatie van den sultan Tandjid Illah was opgedragen.

handhaving van het belastingstelsel, zoodanig als dat tot op het oogenblik der vervallenverklaring van het rijk Bandjermassing heeft gewerkt;

voorloopige regeling van heerendiensten, waartoe de opgezetenen gehouden zijn;

bepaling, dat op de hoofdplaatsen der afdeelingen Amonthai en Martapoera landraden zullen gevestigd zijn, enz.

Al deze regelingen zijn bij proclamatiën den volke bekend gemaakt.

Ten aanzien der krijgsbedrijven zijn wij in de gelegenheid het volgende mede te deelen, ten vervolge op ons nommer van 26 Mei jl.

Op het berigt van den militairen kommandant van Baleh, dat de bevolking der bevriende kampong Rantou Damar een brief had ontvangen van den ver- drevenen Goena Widjaija, die zich met eenige v- gen op ongeveer een halve dagmarsch van d- vond, waarin zij werd aangemaand, om met meene zaak te maken, daar anders hare geplunderd en verwoest zou worden, vertrok tein Benschop den 10den Mei van Pengaron na- met 37 bajonetten en den officier van gezon- Rutte.

Te 5 uren des namiddags werd Baleh bereikt.

Den volgenden dag liet de kaiptein Benschop ten inwinnen, waar de vijand zich werkelijk doch kon geene zekerheid bekomen, of hij zich Bekoela bevond dan wel te Soengei Lantjar.

Den 12den Mei rukte hij van Baleh uit met jonetten, den 1sten luitenant Bakker en den van gezondheid Le Rutte.

Na de kampong Meliri, alwaar de bevolkin- in hare huizen was gebleven, gepasseerd te zij- die van Loksinkawang bereikt, die nog steeds was, sedert de opstandelingen die in den brand gestoken. De bevolking hield zich op nabij dangs, waar het gewas reeds bijna oogstbaar w-

Den marsch voortzettende, kwam men we- Rantou Bekoela, welke plaats door de bevol- vrees voor de opstandelingen, geheel verlaten.

De voorhoede stootte op een voor de kamp- gen huis, waaruit verscheidene gewapende per- voorschijn kwamen, die onmiddelijk op de v- gen. Eenige op hen geloste schoten moeten ve- ne hunner gewond hebben.

Met de grootste omzigtigheid werd de mars- volgd, en was men des avonds reeds tot nabij Landjar genaderd, waar men het bivouak ops- gedurende de duisternis den vijand, die zich da- gevinden, te overvallen, doch de derwaarts ge- beatrouille kwam terug met het berigt, dat de gpeheel verlaten was.

Den volgenden morgen door de kampong m- de, stootte men op randjoes, waaraan zich d- van gezondheid en een matroos wondden.

De voorhoede zag ook uit een buiten de gelegen huis een 20tal gewapende personen waarop eenige schoten werden gelost.

Deze kampong bestaande uit een 10tal huize- daarop in den brand gestoken.

Na nog eene verkenning in den omtrek ge- hebben, werd naar Rantou Bekoela terug gem- welke kampong eveneens in de asch gelegd w-

Te Loksinkawang werd dien dag gebivouak-

Den volgenden dag naar Baleh teruggekee- nog eene verkenning in de omstreken van T- boeang gemaakt, waarbij men geene vijanden moette.

De hoofden der kampongs Lingajong, Rantou en Meliri kwamen dien dag zich bij dien ka- Baleh aanmelden, en kregen van hem last, om z- in de nabijheid der versterking te vestigen, he- beloofden te zullen doen, zoodra de padi, die volle rijpheid had bereikt, zou zijn geoogst.

Den 15den werd per praauw de terugtogt n- garon aangenomen, alwaar men te 2 uren de- dags aankwam.

Dienzelfden dag waren eenige matrozen va- ron naar Jang Ladak gezonden, om den staat v- aldaar op te nemen. Zij waren aldaar door muitelingen aangehouden geworden, die hen hadden, of zij zich naar Alai wilden begeven, onder Demang Lehman te scharen, en toen zi- een weigerend antwoord gaven, waren zij aangevallen geworden, doch hadden zich zo- geweerd, dat zij twee der muitelingen ge- eenigen gekwetst hadden.

Eene den volgenden dag derwaarts gezonde- le onder den 1sten luitenant Eijpe, had he- meer gevonden.

Den 20sten Mei heeft de kapitein Benschop eenige mijnwerkers onder bedekking van 25 b- naar Goenong Rangkat begeven, om de rig- den over dezen berg door de bevolking daa- len weg aan te wijzen.

Eenige op de getraceerde rigting gevonden- die onmogelijk konden worden weggeruimd, h- daarvoor medegenomene mijnwerkers doen

Op den terugmarsch werd de kampong van d- bezocht.

De bewoners waren rustig in hunne huizen en kwamen den manschappen ververschingen aanbieden.

De weg van Pengaron naar Baleh was bij- voltooid, terwijl aan dien naar Mangkau do- volking met ijver werd gewerkt.

Eene den 17den Mei onder den dd. officier westwaart van Baleh uitgezondene patrou- geene vijandelijke ontmoeting gehad.

Den 20sten Mei aan het hoofd van de kampong Batoe in onderwerping gekomen.

Den 22sten is de kapitein Benschop, met e- king van 25 bajonetten, naar Kwala Mangkau ken, om den pembakal Taib van Riam-Besar e- aan te wijzen tot opbouwing eener kampong.

Dienzelfden dag was van Baleh eene patrou- den dd. officier de Kock naar de kampong O- zonden, doch had geene vijandelijke ontmoeting.

Op de tijding, dat zich weder eenige mui- de omstreken der kampong Rantau-Damar ten gevolge waarvan de bevolking haar zo- verlaten, werd den 21sten Mei een patrouille leh derwaarts gezonden, doch had geen spo- aanwezen van den vijand gevonden.

Op den 9den Mei zijn van Amawang 2 p- uitgezonden, de eene, sterk 40 bajonetten 1sten luitenant Boers, en de andere sterk ten onder den dd. officier Vermeulen langs oevers der Kendanganrivier, naar Tebehi.

Te Kendangan vereenigden zich deze patro- de kampong te doorzoeken, die echter geheel werd gevonden.

De togt werd daarop langs de beide oevers Te Moeara Banta werd de patrouille, onder

Boers, door den vijand hevig met geweervuur ... dat echter spoedig tot zwijgen werd gebragt ... de andere patrouille, die eenigzins achter was ... genaderd was.

... Tebehi werden de patrouilles eveneens bestookt, ... hier werd het vuur spoedig tot zwijgen gebragt. ... aldaar nog een half uur positie te hebben gehou... naar Amawang teruggemarcheerd, welke plaats ... bereikte zonder verdere vijandelijke ontmoetingen.

... 12den Mei werden er weder 2 patrouilles, ieder ... bajonetten, onder de dd. officieren Serquet en ... langs de beide oevers over Soengei Oelin naar Sim... gezonden, met last om te Wassa Wassa hadji ... Lebé Mohamad Abas en Ansen, die aldaar ... hielden, en van hunne vijandige gezindheid ... blijk hadden gegeven, op te ligten.

... Soengei Paring vereenigden zich deze patrouilles. ... bevolking had bij hare nadering de vlugt ge... doch keerde op aanmaning spoedig terug.

... Wassa-Wassa vond men de drie genoemde perso... Zij hadden kortelings de vlugt genomen, ... huizen verwoest en verbrand. In al de overi... kampongs, die men passeerde, was de bevolking reeds ...rd, en gaf blijken van hare goede gezindheid. ... den dag kwam het hoofd der kampong zich ... de bevolking onderwerpen.

...den Mei werden er drie patrouilles uitgezon... eene, sterk 22 bajonetten, onder den dd. offi... naar Soengei-Koepang; de andere 20 ba... onder den dd. officier de Ruessy, naar Pesang... en Hankakeij, en de derde sterk 11 ba... onder den dd. officier de Vrie, naar Printijan. ... uitzondering van Soengei Koepang, dat verla... doch waarvan de bevolking op aansporing ... terugkeerde, was het rustig in hare kampong ... en gaf de duidelijkste bewijzen van welge...

...den Mei ontving de militaire kommandant te ... het berigt, dat Teboenau weder te Bakaroeng ... en hadji Matamin te Tabehi zich ophielden, ... bevolking de nabij gelegene kampongs zeer ver...en.

...ond dien tengevolge des nachts te 1½ uur 2 ...les uit, ieder van 50 bajonetten onder de 1ste ...s Munters en Boers, met last, om gezamentlijk ... Koedoengrivier zich te begeven, die over te ... en daarna op te rukken, de 1ste luitenant ... met zijne patrouille regts af naar Tebehi, en ... luitenant Munters links af naar Bakaroeng.

... toevallige omstandigheden was de overvaart ... te bewerkstelligen, zoodat daarmede een ge... verloren ging.

... rivier overgestoken te zijn, gingen de pa... van elkander.

... patrouille onder den 1sten luitenant Boers ont... na ongeveer een half uur gemarcheerd te heb... vrouwen, waarvan er 3 op de vlugt gingen, ... achtergeblevene, eene oude vrouw, nam op ... de patrouille het huis van Oback aan te wijzen. ... eenige oogenblikken verder gemarcheerd ... gaf de vrouw eensklaps een gil, en nam de vlugt.

... een waarschuwingsteeken geweest te zijn, ... voorhoede, die juist een hoek omsloeg, vlak ... uit een huis zag, waarvan de deur met ge... opengeworpen, en waaruit 5 met klewangs ... gewapende personen te voorschijn kwamen. ... de voorhoede de tijd had op hen te vuren, ... hunner reeds gevlugt; de 2 overigen bleven ... verdedigen, en een hunner wierp zijn lans ... Europeschen flankeur, dien hij echter niet ... rop onmiddelijk op hem werd gevuurd.

... stortte dood op den grond neder, doch de ... schoon gewond, bleef staan, en wierp zijn ... naar den 1sten luitenant Boers, zonder dezen ... raken, waarop ook hij werd gedood.

... omtrek doorzocht en niets gevonden te heb... nog een half uur rust genomen, en daarna ...gt naar Amawang aangenomen.

... patrouille onder den 1sten luitenant Munters ... na een ¼ uur gemarcheerd te hebben, op een ... waaruit 6 à 8 gewapende personen te voorschijn ... en onmiddelijk de vlugt namen, waarvan ... gevangen genomen werd.

... pas verder ontmoette men weer een huis, ... bewoners door een achterdeur de vlugt namen. ... hunner werd echter achterhaald, en na eene ... verdediging gedood.

... naar Bakaroeng marcherende, werden van de ... der rivier op de patrouille een paar schoten ge... dergenen, die zich daaraan had schuldig ge... werd door de patrouille neêrgeschoten.

... Bakaroeng zag men aan de overzijde der rivier ... dat door den gids als dat van Tamboenau ... opgegeven, waaruit een 50tal gewapende per... vlugt nam.

... hunner vervolging uitgezonden detachement ... geluk een hunner te dooden.

... nige oogenblikken rust genomen te hebben, ... terugtogt naar Amawang aangenomen.

...den Mei werd te Amawang het berigt ont... dat de pembakals van Taäl en Batang-Koeloer, ... geran Hidaijat zich te Tamboeng bevond, en ... demang Lehman, nog bij zich had pangeran ..., pangeran Aliakbar en pembakal Noto.

...den Mei zijn 2 patrouilles, ieder 20 bajonetten ... onder de dd. officieren Serquet en de Ruessij, de ... Kloempang, en de andere over Soengei-Oelin ... naar Simpoer uitgezonden.

... bevolking was overal rustig in hare huizen gebleven... dag arriveerde aldaar het met Z. M. stoom... *van Kinsbergen* en de gouvernements ... van Bandjermassing verzonden detachement ... luitenant Smagge en den 2den luitenant ... ter aflossing der zieken en geblesseerden, en der ... diensten, die zij in den laatsten tijd hadden ... presteren, afgematte manschappen, die den volgen... onder kommando van den kapitein Schiff naar ... gedirigeerd, en van daar met de beide ge... stoomschepen naar Bandjermassing gevoerd

Den 17den Mei de tijding ontvangende, dat de kampong Doerian Praboeng de vorigen dag door demang Lehman was overrompeld, die daarna met Anta Loedin en pembakal Noto naar Bakaroeng was opgerukt, terwijl Alibassa Doerian Raboeng bezet bleef houden, werd des nachts te 1½ uur de 1ste luitenant van Emden uitgezonden met 90 bajonetten en den 2den luitenant de Brauw, lang de Kendangan en Djamboe-rivier, ten einde den vijand te Doenan Raboeng te overvallen en daarna naar Tebehi en Bakaroeng op te rukken.

Door den grooten afstand en den modderigen weg, kwam de kolonne eerst tegen 6 uur des ochtends aan het punt, nabij Doerian Roeboeng, alwaar de rivier moest worden overgestoken, zoodat eene overrompeling niet meer mogelijk was, daar de vijand de nadering der kolonne had opgemerkt, en zich ten getale van 50 man, waarvan het grootste gedeelte met geweren was gewapend, aan den overkant had geposteerd, en onmiddelijk zijn vuur op de kolonne opende.

Op deze hoogste bevindt zich een klein zwaar bewassen eiland in de rivier, waardoor zij in 2 armen wordt gesplitst.

De voorhoede, sterk 25 bajonetten, onder aanvoering van den 1sten luitenant van Emden, trok, terwijl de 2de luitenant de Brauw met de hoofdmagt achterbleef, om den overtogt te dekken, den eersten arm over onder bedekking van het op dat eiland zich bevindende houtgewas; toen ook de tweede arm werd overgetrokken, werd een hevig vuur op de voorhoede gelost, die echter met den looppas de overtrekking verder bewerkstelligde, en den vijand op de vlugt joeg.

Bij deze gelegenheid werd niemand getroffen; alleen kreeg een Europeesch sergeant een schampschot langs den hals.

De kampong Doerian Raboeng vond men geheel verlaten.

Van daar langs Djamboe naar Benoa Anjar marcherende, werd de kolonne op den regterflank steeds door den vijand bestookt.

Aldaar scheen de vijand post te hebben gevat, daar de kolonne bij hare nadering door een hevig lilla en geweervuur werd begroet.

De en tirailleur geplaatste manschappen beantwoordden dat vuur, en joegen kort daarop den vijand op de vlugt, die daarbij een luid gekerm liet hooren.

Een inlandsch fuselier werd zwaar in den arm en in de borst gewond, terwijl een ander een schampschot in den rug bekwam.

Bakaroeng-Djawa, alwaar demang Lehman zijne voorraadschuren had, die 2 in getal en met padi gevuld waren, werd in den brand gestoken.

De marsch werd daarop langs den regteroever der Soengei Koedoeng vervolgd, steeds door den vijand met lilla- en geweervuur verontrust wordende.

Nabij Tebehi komende werd geen vijand meer bespeurd, zoodat de overtogt over de rivieren zonder stoornis plaats kon hebben.

Daar het reeds te laat was geworden, om nog naar Bakaroeng op te rukken, werd tot den terugtogt naar Amawang besloten.

Op een half uur afstands van Tebehi werden weder eenige schoten op de kolonne gelost, doch een in looppas op den vijand gezondene patrouille dreef hen spoedig op de vlugt.

Van daar naar Amawang, alwaar men te 3 uren des namiddags aankwam, werd de marsch vervolgens rustig voortgezet.

Den 20sten Mei werden 2 patrouilles van Amawang uitgezonden, de een, sterk 35 bajonetten, onder den 1sten luitenant Smagge naar Printijan, en de andere sterk 15 bajonetten, onder den dd. officier de Ruessy naar Hamkakeij en Petigan.

De beide patrouilles hebben geene vijandelijke ontmoetingen gehad. Alleen ter hoogte van Tebehi werd een op een verren afstand gelost lillaschot vernomen, doch de vijand was niet nader durven komen.

De bevolking der kampongs Hamkakeij en Petigan had de beste gezindheid aan den dag gelegd.

Den 21sten Mei vertrok van daar eene patrouille sterk 50 bajonetten, onder den 1sten luitenant Boers en den 2den luitenant de Brauw, naar de kampongs Soengei Baja, Batang Koeloer en Taäl, ten einde deze tegen den vijand, die haar bedreigd had, te ondersteunen, en tevens eenige weêrspannige bewoners van Broekat op te ligten.

Op ½ uur afstands van Amawang kwam de pembekel van Soengei Raja de patrouille te gemoet en berigtte, dat de muitelingen in zijne kampong waren geweest en eenige huizen geplunderd hadden.

Te Soengei Raja was de bevolking, die voor de muitelingen gevlugt was, weder teruggekeerd.

Deze hadden zich slechts bepaald tot het plunderen van eenige huizen, waaronder dat van den panghoeloe, dat het meest van hen te lijden had gehad.

Daarna werd de marsch naar Taäl vervolgd.

Daar, evenals te Batang-Koeloer en Jarrow was alles rustig.

Te Broekat was de bevolking gevlugt, zoo ook de personen, die men moest opligten, zoodat hunne huizen slechts in den brand zijn gestoken.

Over Baroe Simpoer, Wassa en Soengei Barang terugkeerende, werd ook in deze kampongs alles rustig gevonden.

Eene den 23sten Mei onder den 1sten luitenant Smagge uitgezondene patrouille, om de betrekkelijke ligging der kampongs Petigan, Printijan en Hamkakeij op te nemen, had eveneens geene vijanden ontmoet.

Den 24sten Mei werd te Amawang het berigt vernomen, dat er zich te Djamboe een voorpost van den vijand bevond, waarop de 2de luitenant de Brauw met eene patrouille, sterk 25 bajonetten, des avonds te 8½ uren derwaarts werd uitgezonden, die echter geen spoor van vijanden heeft gevonden.

Den 27sten Mei werd de 1ste luitenant Boers met 50 bajonetten uitgezonden, om langs Kendangan, Soengei Koedoeng en Bakaroeng naar Batoeng te trekken, ten einde te zien, of van daar een weg naar Hankinang uitloopt.

Te Bakaroeng komende, zag men 2 gewapende personen op den weg staan, die op het geroep om nader te komen, een luid geschreeuw aanhieven, waarop een 50tal muitelingen, aangevoerd door 2 hadjies, uit het huis dat zich aan den weg bevond, te voorschijn kwam en onmiddelijk op de vlugt sloeg.

Dadelijk werd er vuur gegeven, en met den looppas jagt op hen gemaakt.

Na hen omstreeks een 500tal passen vervolgd te hebben, sloegen zij een zijpad in, waarin men hen nog eenige passen vervolgde, doch door randjoes gestuit werd, waaraan zich een pembakal, die den togt medemaakte, en een inlandsche fuselier wondden.

Ook de muitelingen schijnen eenige geblesseerden gehad te hebben, daar een groot bloedspoor op het pad werd gevonden.

Eene kleine patrouille werd daarna ter hunner vervolging uitgezonden, doch moest onverrigter zake terugkeeren.

Bij het doorzoeken van het huis, waaruit de muitelingen te voorschijn waren gekomen, werden slechts eenige randjoes en een paar kokers met blaaspijltjes gevonden.

Te Soengei Batoeng was de bevolking gevlugt; van daar vond men een voetpad, dat naar Hanbinang leidt, welke kampong tegen het gebergte gelegen is, waar Hidaijat en zijne volgelingen zich volgens de berigten schuil houden.

Van Soengei Batoeng werd over Tanerang en Gomba de terugtogt aangenomen, en kwam men te 5 uren des namiddags te Amawang aan.

Den 30 Mei werden 2 kleine patrouilles uitgezonden, eene in de rigting van Simpoer, Soengei Oelin en Hamparaja, en de andere langs Soengei Paring, Briam, Hamkakeij, Petigan, Soengei Balang en Kademangan.

Deze patrouilles hadden geene vijandelijke ontmoetingen gehad, maar de bevolking overal in de beste gezindheid aangetroffen.

Ten einde door eene gekombineerde beweging de zich te Tamboeng-Toelan bevindende opstandelingen te overvallen en uit elkander te jagen, was intusschen aan den kapitein van Oijen te Martapoera de last gegeven, om zich van daar den 26sten Mei met 60 bajonetten en een mortier, benevens den 1sten luitenant Schwartz en den officier van gezondheid Hoogeveen, naar Moengoe-Taijoe te begeven, en den volgenden dag met nog 50 man van de bezetting aldaar en den 1sten luitenant Cavaljé verder naar Moenga Manaris, 5½ dagmarsch van daar gelegen, op te rukken, ten einde vervolgens met den militairen kommandant te Amawang in overleg te treden, om uit die twee plaatsen oostwaarts tegen den vijand te ageren.

Het den 27sten Mei ontvangen berigt van den officier van gezondheid te Amawang, dat de militaire kommandant aldaar, kapitein Riesz, ernstig ongesteld was geworden, deed echter den majoor chef der expeditie, besluiten zich derwaarts te begeven, ten einde den stand van zaken op te nemen en van daar de operatie tegen den vijand zelf te dirigeren.

Den 39 Mei 's ochtends scheepte ZHEdG. zich in aan boord van Z. M. stoomschip *Admiraal van Kinsbergen*, vergezeld van den kapitein Koch, de 1ste luitenants Munters en Verstege, benevens 30 bajonetten, ten einde naar Bilimouw te stoomen, en van daar zich over Kloempang naar Amawang te begeven.

Den 31sten Mei kwam de majoor aldaar aan, en gelastte den kapitein van Oijen, die inmiddels te Moengei Manares was aangekomen, om met eene bedekking te Amawang te komen, ten einde over de te maken beweging eenige aanwijzingen te ontvangen.

Er werd toen bepaald, dat er 4 kolonnes den 2den Junij zouden oprukken:

een van uit Amawang, onder kapitein van Oijen, bestaande uit 85 bajonetten, den 1sten luitenant Verstege en den 2den luitenant de Brauw, en een van uit Moengoe Manaris, onder den 1sten luitenant Schwartz, bestaande uit een mortier met bedieuing, 80 bajonetten en den 1sten luitenant Cavaljé.

beide kolonnes naar Doerian Raboeng, een van uit Amawang, onder den 1sten luitenant Munters, bestaande uit 75 bajonetten; en een uit Pantein Amawang onder den kapitein Bode, bestaande uit 50 bajonetten.

beide kolonnes naar Hankinang en Bambang, alwaar zich, volgens geruchten, eenige opstandelingen hadden vereenigd.

De beide eerste kolonnes ontmoetten elkander te Doerin Raboeng, en verdreven den vijand, die in eene bedekte positie aldaar stand had gehouden, waarbij zij een gesneuvelde en drie ligt gekwetsten kregen.

Van daar verdeelden zich weder den volgenden dag de vereenigde kolonnes, ten einde langs verschillende rigtingen, den 1sten luitenant Verstege met den 2den luitenant de Brauw, 70 bajonetten en een mortier, in het front, en de kapitein van Oijen met de 1ste luitenants Schwartz en Cavaljé en 65 bajonetten, Tamboeg Toelau in den rug aantevallen.

Deze beweging gelukte volkomen, doch de vijand had, van twee kanten bedreigd, geen stand durven houden, maar was spoorloos in het zwaar begroeide gebergte verdwenen, van tijd tot tijd echter eenige schoten op de kolonnes doende.

De marsch was zeer afmattend door het bergachtige, met diepe ravijnen doorsnedene terrein.

De kapitein van Oijen had 5 uren lang door eene rivier stroomopwaarts moeten marcheren, alwaar de manschappen tot de heupen in het water liepen.

Den 5 Junij des avonds kwamen de beide kolonnes te Amawang terug.

De beide laatste kolonnes hadden elkander te Hankinang ontmoet, en vervolgden langs de beide oevers der Hankinang rivier den vijand tot Bambang en Pengambouw, en waren den 4den Junij weder van elkander gegaan, de kolonnes onder kapitein Bode naar Pantei Ambawang en die onder den 1sten luitenant Munters naar Amawang terug.

Den 9den Junij verliet de majoor, chef der expeditie, Amawang, aldaar den kapitein Koch achterlatende ter vervanging van den kapitein Riesz, die voor een korten tijd van daar geëvacueerd zou worden.

Deze operatie heeft de overtuiging bevestigd, dat de opstand in het landschap Amandit weinig steun meer vindt, en dat de zich aldaar ophoudende kwaadwilligen met den naam van roovers bestempeld kunnen worden, die in kleine benden omzwerven, om de

bevolking te plunderen, ten einde in hun onderhoud te voorzien.

Er is getracht, om door intermediair van een vroeger hoofd aldaar, Djaja Patih, de rust langs den vredelievenden weg te herstellen, terwijl eene proklamatie door den kommandant der troepen zal worden uitgevaardigd, waarbij hun die thans nog in verzet rondzwerven, met uitzondering evenwel der aanvoerders, de verzekering wordt gegeven, dat de vervolgingen tegen hen, waaronder het land niet weinig lijdt, gestaakt zullen worden, zoodra zij te Amawang hunne onderwerping zullen aangeboden hebben.

Te Amonthaij kwam den 9den Mei aan de gouvernementsstoomer *Boni*, aan boord waarvan zich bevond de 1ste luitenant Verstege met een klein detachement, op sleeptouw hebbende de gewapende barkas, onder kommando van den luitenant-ter-zee 2de klasse Jeekel.

Den volgenden dag arriveerden aldaar van Tanabang de beide kolonnes onder majoor Koch en kapitein Eichelberg, nevens den Kiai Adipati Danoe Renjoe, die den kapitein Eichelberg derwaarts vergezeld had.

Gedurende dezen togt had men geene vijandelijkheden hoegenaamd ondervonden, doch nabij Amonthaij komende stootte men op eenige op den weg geplante randjoes, waarvan de dader echter spoedig uitgevonden en door den Adipati uitgeleverd werd.

Aan boord van den gouvernements stoomer *Bennett*, die den vorigen dag van de Nagara was aangekomen, terwijl de *Boni* naar Bandjermassing was gegaan, om steenkolen te laden, scheepte zich den 12den Mei in naar Kloewa de majoor Koch met 50 bajonetten; in praauwen gevolgd door den Kiai Adipati en zijn troepen, doch door den fellen stroom, waartegen de *Bennett* niet kon opstoomen, kon die plaats niet bereikt worden, zoodat men genoodzaakt was terug te keeren, en met den togt derwaarts tot de terugkomst van de stoomer *Boni* te wachten.

Den 14den Mei werd de 2de luitenant Hojel met een klein detachement uitgezonden, om te beproeven, langs de Batangalag. Ilong en Karoebang te bereiken, doch moest onverrigter zake terug keeren, daar alles nog versperd was.

De hoofden namen echter aan, om die versperringen spoedig op te ruimen, zoodat reeds den volgenden dag deze togt kon worden gemaakt, die geheel aan de verwachting voldeed.

Den 18den Mei scheepte zich de majoor Koch in aan boord van den gouvernements stoomer *Boni*, die den vorigen dag was gearriveerd, met de kapiteins Eichelberg en Graas, den 1sten luitenant Verstege, de 2de luitenants Hojer en van der Wijck en 110 bajonetten, benevens een 3ponder, op sleeptouw medenemende de gewapende barkas, ten einde naar Tabalong op te stoomen.

Op de hoogte van Soengei Boeloe werden eenige schoten op het stoomschip gelost, waarop kapitein Graas met 35 bajonetten op den regter- en de 2de luitenant Hojel met 35 bajonetten op den linker oever werden gedebarkeerd.

Den vorigen dag waren ook hier de troepen van Kiai Adipati slaags geraakt, die de kampong gedeeltelijk in den brand hadden gestoken.

Het overige gedeelte der kampong werd nu in de asch gelegd.

Overal hadden de muitelingen versterkingen aangebragt, die echter slecht verdedigd werden, toen ze door de beide kolonnes aan de twee oevers in de flank werden aangevallen.

Geen verlies is daarbij van onzen kant geleden, alleen bekwamen een paar soldaten ligte randjoe-wonden.

De vijand moet echter meer geleden hebben, daar er talrijke bloedsporen gevonden werden.

Op een uur afstands van Pamerangan werd geankerd, en hielden de beide kolonnes het bivouak op de beide oevers.

Aangezien de rivier door den lagen waterstand verder te ondiep was voor het stoomschip, werden den volgenden morgen de troepen op den linkeroever gedebarkeerd, terwijl op den anderen oever de hulptroepen van den Kiai Abipati, onder aanvoering zijner beide zoons Djaija Negara en Kiai Warga, bleven.

Ook de luitenant ter zee der 2de klasse debarkeerde met zijne landings-divisie, ten einde den togt verder naar Tjebalong mede te maken, daar de gewapende barkas, door de bijzonder steile oevers der rivier, van geen nut meer kon wezen.

De *Boni* werd daarop naar Amonthaij teruggezonden.

Eenige praauwen, waarin zich de vivres bevonden, en die voor het oversteken der rivier gebruikt moesten worden, werden, onder eene goede bedekking, langs de rivier opgevoerd.

Bij het naderen van de kampong Pameragan vielen er eenige schoten op de voorhoede, doch de vijand trok spoedig terug,

Deze kampong werd doorzocht en daarna verbrand.

Ruim een uur voorbij deze kampong werd de voorhoede bij het doorzoeken van eenige aldaar staande huizen door een 10tal met lansen en geweren gewapende muitelingen aangevallen, die echter spoedig door eenige schoten verjaagd werden naar een sawa-veld, waar een kartetsschot hen nog na werd gezonden.

Te 10 uren ongeveer moest men de rivier-kant verlaten en meer landwaarts marcheren, alwaar het terrein zeer moeijelijk was, daar men door het bosch, dat men moest doortrekken, een pad moest kappen.

Te 7½ uren des avonds kwam men aan een alang-alang-veld, alwaar het bivouak gehouden werd.

Den 21sten Mei des morgens vroeg werd de marsch voortgezet, en kwam men reeds te 7 uren aan de kampong Kapar, die geheel verlaten werd gevonden,

Verder marcherende kwam men weder uit aan den rivierkant, doch de gids verklaarde den weg niet verder te weten.

Eenige schoten werden er toen gelost, om de Maleische hulptroepen te waarschuwen, doch te vergeefs werd op hen gewacht.

Drie kettinggangers verklaarden zich daarop bereid, de rivier over te zwemmen, om berigten in te winnen en de achtergeblevene praauwen op te zoeken.

Door den fellen stoom slaagde er slechts een den overkant te bereiken, en kwam weldra met de praauwen terug.

Ook de hulptroepen kwamen daarop spoedig opzetten.

Een andere gids werd toen bekomen, en na nog ongeveer een uur gemarcheerd te hebben, moest men de rivier oversteken, daar het pad verder ophield.

Te 9 uren kwam men aan de kampong Mandan, waar men de rivier weder moest oversteken, en bereikte men te 2½ uur des namiddags Wajau.

Onder weg had men eenige gewapenden ontmoet, die echter na een paar schoten te hebben gelost, op de vlugt gingen.

Door de menigvuldige randjoe's, die men op weg geplant had, waren drie manschappen gewond geraakt.

De praauwen waren eenigzins achtergebleven, en hadden van tijd tot tijd een hevig lilla- en geweervuur van den vijand door te staan.

Een officiers bediende en 3 Maleijers waren gewond, en een Maleijer gedood geworden.

Te Waijau werd na de komst der praauwen gebivouakkeerd.

Na deze kampong in de asch te hebben gelegd, werd den volgenden ochtend de marsch verder voortgezet.

Daar het terrein verder te moeijelijk was, werd het geschut uit elkander genomen, en per praauw opgevoerd.

Tegen 9 uren werd de grensscheiding van het landschap Tabalong bereikt.

Op ¼ uur van Tabalong vernam men een hevig geweervuur in de rigting der praauwen, en vielen er ook eenige schoten in de voorhoede, die Tabalong bereikt had.

De kapitein Graas werd daarop in de rigting der praauwen afgezonden, terwijl de majoor Koch zich naar de voorhoede begaf. Middelerwijl kwamen de praauwen opzetten; de sergeant der artillerie, die op de praauwen met het geschut was achtergebleven, was onmiddelijk na het vuren gedebarkeerd, doch bekwam spoedig drie zware randjoewonden, zoodat hij het kommando aan den korporaal moest overgeven, die den vijand op de joeg en de praauwen daarop naar de hoofdtroep bragt.

Het vuur aan den linkeroever der rivier bleef steeds aanhouden, in weerwil een goed tirailleurvuur daarop was geopend.

Drie granaten werden daarop in de rigting van den vijand geworpen, waarvan er 2 zeer juist sprongen, zoodat hij spoedig terug deinsde.

Nabij Tabalong komende, werd zoowel uit de huizen, als van den tegenovergestelden oever der rivier weder op de kolonne gevuurd. De voorhoede, onder kapitein Graas, en de hulptroepen werden daarop in sampangs naar den overkant gezonden. Het vuur hield onmiddelijk op, toen zij aan den overkant waren gekomen. Een met bloed bevlekt geweer en een mandouw, benevens vele bloedsporen werden aldaar gevonden. De kampong Tabalong werd geheel in de asch gelegd.

Tegen 3½ uur werd alles weder ingescheept, en zakte men de rivier af. De hulptroepen bleven echter achter, om eerst den volgenden dag den terugtogt aan te nemen.

Tegen 9½ uur des avonds bereikte men eene zandplaat in de rivier, en, daar men in de duisternis door de menigvuldige boomstammen en andere hindernissen niet verder durfde varen, werd aldaar gebivouakkeerd.

Gedurende den togt waren enkele schoten op de achterhoede gelost, die geen nadeel toebragten.

Er had evenwel een ongeluk plaats door het omslaan van eene praauw, waarbij een Europ. soldaat waarschijnlijk het leven heeft verloren, daar er geen spoor meer van hem is gevonden.

Den volgenden dag des morgens te 9 uren werd Kloewa, en des middags te 12½ uren Amonthaij bereikt.

De hulptroepen hebben bij dezen togt vele diensten bewezen, en vooral hunne aanvoerders, de beide zonen van den Kiai Adipati, hebben zich zeer moedig getoond.

De hulptroepen hebben 2 dooden en 7 gekwetsten bekomen.

Door dezen togt heeft men het bewijs gekregen van hetgeen trouwens reeds door den Kiai Adipa was medegedeeld, dat de muitelingen zich slechts bij kleine benden, onder geene bepaalde hoofden, vereenigen, en hier en daar rondzwerven, om de kampongs te plunderen en de vreedzame bevolking van haar have en goed te berooven. (*Wordt vervolgd.*) (*Java. Ct.*)

Bandjermassing. Het volgende wordt ons van het tooneel des oorlogs gemeld.

De togt in het Alleijsche onder den majoor Koch is afgeloopen, en de geheele landstreek onderworpen. Er zijn twee militaire posten opgerigt, een te Panti-Hambawang en een te Barabei, onder het bevel van de kapiteins Bode en Rhode. Langzamerhand keert de bevriende gevlugte bevolking terug, die trouwens nog veel te lijden heeft, van de des nachts rondzwervende muitelingen, die de kampongs komen uitplunderen of verbranden; des daags houden die benden zich in de sawas verborgen. Den 23sten Mei waren zij des avonds zoo vermetel, dat zij op 1000 pas afstand van de benting te Panti-Hambawang, een verlaten huis in den brand staken, doch de kapitein Bode liet door een paar goed aangebragte granaatworpen uit de benting, hen spoedig de vlugt nemen.

Den 16den Mei werden 4 inlandsche soldaten alsmede een mandoer en een kettingjongen uit de benting vermist, die waarschijnlijk in het bosch waren gaan klappers halen.

De 1ste luitenant Strengnarts werd met 24 man langs de beide oevers der rivier opgezonden, om hen op te sporen. Bij de kampong Batang-Gombang werd een plek gevonden, die duidelijke sporen droeg, dat er geworsteld en gemoord was, vooral aan de bloedplassen, die op den grond lagen, en zulks bevestigde zich door dat het lijk van een soldaat, deerlijk gehavend, tusschen de struiken in de rivier gevonden werd. De kampong, die pas verlaten scheen, werd in de asch gelegd, en verder werden de moordenaars opgespoord.

Zoo ook werd op Barabei de maleische schrijver op sluipende wijze vermoord, en werden de moordenaars door den kapitein Rhode in de kampong gevangen genomen, en ondergingen hunne straf.

Den 29sten Mei ontving de kapitein Bode den last, om met zijne kolonne tegen het aanbreken van den dag van 13den Mei, op te rukken in eene waartsche rigting, den weg naar Amawang.

Het doel van den togt was, om zoodanig vatten, dat de vijand belet werd zich weder te nestelen, hem de groote Daijak in te drijv verslaan. Door twee andere van Soengeij Me de hij opgedreven worden.

Tegen den middag werd de kolonne in d en den rug gedurig bestookt door groepen van gewapende vijanden, die steeds de kolonne bl gen. De kapitein Bode, die begreep dat die ter, wanneer de hoofdtroep ontmoet werd, kon worden, zond den 1sten luitenant Streng 20 scherpschutters op hem af, die hem vervo dreef en op de vlugt joeg.

Te 4 uren bij de kampong Hangkijna, wer lonne weder beschoten, en zooals gewoonlijk gi and dadelijk aan het vlugten. Bij die kampong vouackeerd en de dag afgewacht. Deze leverde nie ders op. Bij de terugkomst in de benting o kapitein Bode een nieuwe order, dat de togt was, tot den 2den Junij. Denzelfden nacht r ook weder dezelfde kolonne op, en ontmoette d om 5 uren na een vermoeijenden marsch, d van Amawang onder bevel van den 1sten Munters, en stelde zich daarmede in verbind het uiteinde der kampong Bekompaijan werd p De kolonne van Soengeij Menaris onder bev pitein van Ooijen, volgde de rivier van Ama verjoeg aldaar den vijand.

Den 4den Junij werd de rivier van Hankijn de kapitein Bode met zijne kolonne op den link luitenant Munters op den regteroever. Verder rivier gevolgd tot aan de laatste kampong S aan de groote Daijak, en vervolgens den Bambang genomen, en aldaar weder post g durig zijn de kolonnes bestookt, en iedere vijand werd verslagen of verjaagd.

Den 4den keerden de kolonnes naar hunn terug. Men heeft gedurig met slecht terrein t gehad, vooral daar de rivieren door de zwa zeer gezwollen waren. Op sommige plaatsen pisangboomen op verschillende hoogten van d met scherpe groote randjoes beplant, zoo da door die bosschen zeer bemoeijelijkt werd.

De volgende Dagorder is aan de troepen te massing en omstreken, rondgezonden:

Het is mij weder eene hoogst aangename de expéditie hier ter kuste te kunnen beken het heldhaftig gedrag op den 30sten April jl. d ge onzer brave soldaten. De sergeant Kamin, liers Kromosono, Sarpan, Sodrono, Kartosemito nodjoijo, allen van de 5de kompagnie, 13de infanterie, werden op den 29sten April jl. be de dekking van 20 praauwtjes met vivres en die van af Moeara Tabiry langs Kloempang naar Amawang moesten gevoerd worden. Hamparaija en Oelin wordt het convooi door getal opstandelingen aangevallen, de opvare praauwen bevreesd, wilden vlugten, maar de met zijne braven is daar om dit te beletten. dreigingen weerhoudt hij de bevreesden, te op den vijand aanvalt, deze niettegenstaa twintigvoudige sterkte voor zich uitdrijft en afhoudt. Steeds doortrekkende en de opsta vijf dooden en verscheidene gewonden bez bende, rukt Kamidin door, doch eensklaps st eene versperring; vruchteloos beproeft hij onder des vijands deze op te ruimen; dit is boven zijne

Intusschen dringt de vijand meer op; Kam tot den terugtogt besluiten, wil hij niet he verliezen, niet dan met tegenzin wordt die ond

Alvorens neemt hij maatregelen, om zoo munitie in brand te streken, liever dan haar den der opstandelingen te geven. Onder bed trekt hij nu langzaam af en houdt zijne aan respect. Deze ziende, dat tegenover zulken n te doen valt, en reeds zware verliezen ond hebbende, houden eindelijk af, en het conv behouden den volgenden dag weder op Z. schip *Admiraal van Kinsbergen*, van waar afgezonden, terug. Den 2 Mei wordt met ee magt nogmaals beproefd de amunitie en vi zooveel zorg gebaard hadden, naar Amawan ren. Aan de zes dapperen wordt het vergun te maken der bedekking.

Thans gelukt de doorzending en onze zes komen met roem overladen de sterkte te binnen. Dit feit zal bij de geheele expediti gesteld worden.

Ik dank die braven voor hunnen leeuwenm hun bedaard en flink soldatengedrag.

De vijf fuseliers Kromosono, Sarpan, Sodron mito, en Troenodjoijo worden bij deze orde poraal aangesteld. Ik heb de overtuiging, dat graad eer zullen aandoen en met evenveel chevron van korporaal zullen dragen, als de Kamidin hun getoond heeft het zijne sergean te doen, verdere belooningen hoop ik, dat niet a zullen blijven.

De Majoor kommandant d
in de Z. en O. afdeeling v
(W. G.) VERSPIJ

Van Martapoera wordt ons nog dd. 29 M dat men het aldaar zeer druk heeft met he voer brengen van het doodvonnis aan 54 opsta die alle opgehangen moeten worden. Ook dag eene kolonne van daar vertrekken, onder do van den majoor Verspijck en de luitenan en Verstege.

— Van Malang wordt ons berigt;

Gepasseerden Zaturdag en Zondag viel in Gondang Legi, des namiddags een zware welke van den kant der berg Semiroe kwam merkwaardigheid dient, dat deze soort asch eene soort zwart zand geleek. Op eene o van 4 vierkante voeten, viel eene zwaarte half katti. Aan de te veld staande tabak, zoo er spoedig geene regen op volgt, eene schade toegebragt. (*So*

...horsing van den Japanschen handel.

...in Januarij ll. geschreven artikel: *De handel op ... De Japansche muntkwestie*, trachtte ik te betoogen, ... hoofdbezwaar tegen eene goede regeling der ...betrekkingen tusschen Japan en andere landen ...was in de „ van de overige wereld zoozeer ver...de verhouding tusschen de waarde van het goud ... zilver, welke in Japan nog bestaat." Dat artikel ...afgedrukt en zou juist het licht zien, nog even ... verschijning van de eerste aflevering van den ... 1860 van het *Bijblad van de Economist*, waar... voorkomt, naar aanleiding der laatste berigten ...pan in de *Kronijk* de treurmare moest worden ...deeld, dat de schokken, welke uit die wanver... werden voorzien, zich reeds spoediger en in ... mate hadden doen gevoelen, dan bij het schrij...an dat artikel werd gevreesd, en zelfs reeds eene schorsing van den buitenlandschen handel had... gevolge gehad.

...e woorden over de redenen, welke tot die schor...leiding gaven, over hetgeen welligt gedaan zou ...orden, om daaraan spoedig een einde te maken ... hetgeen door anderen reeds is gedaan, om den ... met Japan op geregelden voet te brengen, mogen, ...olge op het vroegere, nog een gewillig gehoor ...

I.

...e redenen van die schorsing te leeren kennen ...n niet beter doen, dan den uiterst belangrijken ... lezen, waarin de heer ALCOCK, de Engelsche ...Generaal te Jedo, (later tot Minister-Plenipoten... de Japansche regering bevorderd) daarvan aan ...e-consul te Kanagawa berigt geeft. Het is te ...n dat de beperkte ruimte onzer dagbladen en ...ten de overname van dien brief in zijn geheel ...ert. Maar gelukkig is er al, in het buitenland ...ste, eene groote publiciteit aan gegeven, omdat ... alleen in de britsch-chinesche couranten: *North ... Herald* van 10 Dec. ll., *Overland China Mail* van ... ll. enz. is opgenomen, maar omdat hij ook, ... geleide-brief, waarmede de heer ALCOCK hem ... chef, Groot-Brittannie's Minister van Buiten... zaken, Lord JOHN RUSSELL, toezond en met het ...n waarmede deze hem ter kennisse van den Engel... handel bragt, aan het parlement voorgelegd en ...reldkundig geworden is. Gelukkig, zeggen we, ...men daardoor in staat is met juistheid te be..., welke de redenen dier schorsing zijn, en dus ... tamelijke zekerheid mag voorspellen dat, zoo... redenen uit den weg geruimd zullen zijn en ...rugkeer onmogelijk zal zijn gemaakt, ook de ...g zelve zal ophouden en de Japansche handel, ...t hoofdbezwaar in zijne ontwikkeling bevrijd, op ...regelden voet zal komen en mogelijk zelfs snel... zal nemen, dan welligt zonder die tijdelijke ...g nog het geval zou zijn geweest.

...redenen zijn, volgens de missive van den heer ... van 21 Nov. ll., gelegen in: de blijkbare wei...eigdheid der Japansche autoriteiten, om het ...n van handelsbetrekkingen met de vreemde... vergemakkelijken; de moeijelijkheid, welke zij ... betrekkingen ongewoon, ondervonden, om de ... goed en geregeld te doen gaan, de inning der ...de werking van haven-en douanereglementen, ...over deze bestonden, wat meestal niet het ge... geregeld te doen plaats hebben; de overdre...lagten en eischen en onbeschofte handelingen, en ...pattingen en baldadigheden van dronken matro...at bij de Japannezen veel kwaad bloed zette en ...eemalen tot moorden aanleiding gaf en tot den ... niet slechts van den ganschen handel, maar ... alle Europesche kooplieden aanleiding kon ... de fout dat bijna alle consuls, behalve de En... zelven handelaren waren en niet van instruc... magt voorzien, om aan de uitspattingen of over... eischen hunner landgenooten paal en perk te ... maar bovenal en in de allereerste plaats de ...lijke winzucht van eenige, vooral Engelsche ...den, die na steeds klimmende eischen tot inwis... dollars tegen itzeboes voor fabelachtige ... bij de Japansche autoriteiten gedaan en met ...ste bedreigingen aangedrongen te hebben, ein...eischen indienden, de een voor vele honderd dui... millioenen, de ander tot sextillioenen toe! Dat ... eisch niet geheel ernstig gemeend was, spreekt ... zelf. Want waar zou een in eene reeks van ...s uitgedrukt aantal muntstukken van daan ... en wie zou ze kunnen tellen? Maar dat toch in die ... meer gemeend was, dan een der Britsch-Chine...ranten het wil doen voorkomen, blijkt uit de ...digheid, dat die eischers zich bij den heer ALCOCK ... te verontschuldigen door te zeggen, dat zij ...gzamerhand hunne eischen hooger moesten ...omdat allen het deden, en zij daardoor kans ... haar vervolging meer te ontvangen, terwijl ... niet twijfelachtig schijnt, dat zij met ruwe ... hunne vorderingen trachtten ingewilligd te ...

... meeste regt worden de namen der vier ... die de zaken tot het uiterste dreven en ein... bepaalde schorsing van den handel veroor... door den heer ALCOCK opentlijk geschandvlekt ...aart hij hen den naam van Engelschen on... Gewis verdient hij den dank van allen, die ...wikkeling van den Japanschen handel belang ... voor de flinke wijze, waarop hij deze betreu...rdige zaak behandelt, voor de onbeschroomd...waarmede hij opentlijk de handelingen zijner land... ten strengste gispt en voor de fiksche dui... bevelen, die hij aan den vice-consul te Kana..., om voortaan allen, die zich tegen de Ja... vergrepen of de traktaatsbepalingen overtraden, ...strengste wijze te straffen en hen, zoo daar... zijn, terstond uit Japan te verwijderen. ... maar eenigzins weet, hoe ontzettend veel ... zorg het heeft gekost, om de Japannezen na ... onderhandelingen en menigte van voorbe... traktaten, eindelijk te brengen tot de trakta... 1858, waarbij eerst eigentlijk de aansluiting van Japan aan het wereldverkeer goed werd bewerkstelligd, — zoo men wezentlijk belang stelt in de handelsontwikkeling, welke daaruit kan voortspruiten, dan is het voorzeker moeijelijk zich van bittere uitdrukkingen te onthouden jegens die enkele verachtelijke personen, die door hunne gedragingen en door hun onverzadelijken gelddorst thans reeds, na zoo weinige maanden, eene schorsing van dien handel veroorzaakten en, zoo niet tijdig krachtige maatregelen worden genomen, de geheele uitzetting van alle Europeanen uit Japan, eene herhaling van de bloedige tooneelen van voor twee eeuwen en eene vernieuwde geheele afsluiting van dat land kunnen bewerken. Men kan den heer ALCOCK voor zijn krachtig, opentlijk protest tegen de verkeerde handelingen, waaraan verreweg de meeste der in Japan gevestigde Europeanen zich in meerdere of mindere mate schijnen te hebben schuldig gemaakt, niet genoeg dank weten. Het is zeer te hopen, dat alle in Japan aanwezige vertegenwoordigers en consulaire agenten van de Staten, welke met dat land traktaten sloten, zich met hem zullen vereenigen in de pogingen, om aan die schandalen ten spoedigste een einde te maken en tevens om aan de Japansche regering te beduiden, dat zij- zelve daartoe krachtig kan medewerken, door, meer dan zij tot nu deed, voor eene stipte, eerlijke uitvoering der traktaten te zorgen, omdat zij dan aan de handelaren alle regtmatige reden tot klagten zal ontnemen en zeker kan zijn tegen eene herhaling daarvan steun bij die vertegenwoordigers te vinden. Zoo die pogingen naar eisch ondersteuning vinden bij de daarbij betrokken mogendheden en deze krachtig medewerken, om de gerezen moeijelijkheden uit den weg te ruimen, en aan Japan duidelijk te doen inzien, dat men zoowel het regt als de magt heeft, om op de trouwe naleving der traktaten aan te dringen, maar ook niets meer dan die naleving vordert en bereid is haar te ondersteunen tegen de onredelijke eischen van sommige individus, dan bestaat er kans, dat de gerezen moeijelijkheden niet alleen spoedig uit den weg worden geruimd, maar ook dat de betrekkingen met Japan, voor zoover zij op de Jedo-traktaten berusten, spoediger op goeden voet geregeld zullen zijn, dan zonder die uitbarsting welligt het geval zou zijn geweest. Dan toch zal, terwijl de zaak anders welligt nog een tijd lang slepende ware gehouden en de Japansche autoriteiten voortgegaan zouden zijn op allerlei meer of min bedekte wijzen aan de uitvoering der traktaten belemmeringen in den weg te leggen, bij deze de overtuiging geboren worden, dat dit niet langer zal worden geduld, maar tevens zullen de vreemde handelaren leeren inzien, dat zij wel het genot mogen hebben van de regten en voordeelen bij de traktaten verkregen, maar dat streng gewaakt zal worden, dat zij niets meer vorderen.

II.

De brief van den heer ALCOCK wijst ook aan, gedeeltelijk ten minste, wat gedaan zou kunnen worden, om eene herhaling van de treurige gebeurtenissen, welke tot den stilstand van den Japanschen handel leiden, te voorkomen en wat al in die rigting geschied is. We wezen er reeds op dat daartoe vereischt wordt: Zamenwerking van de vertegenwoordigers der mogendheden, die traktaten met Japan sloten en krachtige ondersteuning daarvan door die mogendheden- zelven, om van Japan de volkomen uitvoering der traktaten te verkrijgen, maar dat land tevens te waarborgen tegen onredelijke eischen van de zijde der vreemde handelaren. Daartoe zal natuurlijk het voeren eener krachtige, ernstige taal tot de Japansche regering, des gevorderd gesteund door eenig vertoon van magt, noodig zijn en tevens de toekenning aan de consuls der bevoegdheid, om de handelaren en andere vreemdelingen, die overtredingen plegen, gestrengelijk te straffen en des noods uit Japan te verwijderen. De heer ALCOCK getuigt, dat hij de daartoe vereischte medewerking bij zijn ambtgenooten, de vertegenwoordigers van andere mogendheden te Jedo, reeds vond. Bij zijn regering zal hij die ook wel vinden. Engeland ten minste, dat steeds een sterk eskader in de Chinesche zee heeft, zal waarschijnlijk wel kunnen zorgen, dat voortdurend een zijner oorlogschepen de wateren van Japan bekruise, en dat, vooral na het thans gebeurde, in den eersten tijd de klagt niet herhaald worde, dat de engelsche vlag gedurende eenige achtereenvolgende maanden niet aldaar was vertoond. Zoo het mogelijk ware, zou het zeker zeer wenschelijk zijn, dat, zoo geene oorlogschepen bepaald in de voor den vreemden handel opengestelde Japansche havens kunnen worden gestationneerd, tusschen de bevelhebbers der verschillende eskaders en schepen in de Oostersche zeeën aanwezig, eene onderlinge afspraak zou kunnen worden gemaakt, om elkander in het bekruisen der Japansche kusten van tijd tot tijd af te lossen. Het oogmerk: bescherming der Europeanen en ondersteuning, zoo noodig, van de grieven der consuls bij de Japansche regering, zoude voldoende worden bereikt, terwijl dit ook nog tegenover Japan, dat toch reeds, zoo als ook de heer ALCOCK opmerkt, alle vreemdelingen over eene kam scheert, zoo als men zegt, den gunstigen indruk zou maken, dat al die vreemde natien eene lijn trekken; er zou ook door worden voorkomen, wat nu wel plaats had, dat de baai van Jedo op het eene tijdstip vol ligt met oorlogschepen van verschillende natien en dan weder, zooals reeds ll. najaar, zoo kort na de inwerkingtreding van de Jedo-traktaten, in een paar maanden geen enkel vreemd oorlogschip zag. Voor de Nederlandsche handelsbelangen vooral zou zoo iets bijzonder veel waard zijn. Hoezeer toch in de laatste jaren onze vlag dikwerf in de Japansche wateren is vertoond en het bekend is, dat in den aanvang van dit jaar weder een onzer stoomschepen daarheen vertrok, is het toch niet denkelijk, gelet op de zeer vele diensten, welke van ons nog steeds niet oversterk Nederlandsch-Indisch eskader in Nederl.-Indie- zelf gevorderd moeten worden, dat aan het verlangen, in het bekend adres der Amsterdamsche en Rotterdamsche kooplieden geuit, dat voortdurend een schip daarvan naar Japan zou worden gedetacheerd, zal kunnen worden voldaan. Maar — ten ware onze minister van Marine mogt kunnen goedvinden, een of meer onzer grootere schepen, ons exercitie-eskader uitmakende, in plaats van deze in de Middellandsche zee of in Lissabon te doen overwinteren, een togt naar Japan te doen maken — zouden wij toch zeker wel van tijd tot tijd een der stoomvaartuigen in Ned. Indie dienst doende naar Japan kunnen detacheren, om daar gedurende korter of langer tijd deel te nemen aan de bescherming der Europesche, inzonderheid der Nederlandsche handelsbelangen, welke taak overigens meer aan de grootere mogendheden zou worden overgelaten.

Maar behalve de bescherming, die voor den handel uit de tegenwoordigheid van oorlogschepen kan voortspruiten en de indruk, die daardoor op de Japansche regering kon worden gemaakt, wordt ook vereischt de bevoegdheid voor de consuls, om hunne landgenooten, kooplieden zoowel als anderen, die zich aan overtredingen schuldig maken, te kunnen straffen en daardoor aan de Japansche regering het bewijs te geven, dat men de overtreders niet tegen haar in bescherming zal nemen. Die bevoegdheid ontleenen de Britsche consuls uit een uitvoerige »» Order in Council, providing for the exercise of jurisdiction »» over British subjects in Japan under 6 and 7 Victoria, caput 94" van 3 Maart 1859, welke ook in de bovenaangehaalde North China Herald 1) van 10 Dec. ll. voorkomt, en krachtens welke de Britsche Consul-Generaal op den 6 Dec. zekere »Rules of practice to be observed in judicial proceedings before her Majesty's consuls in Japan" heeft vastgesteld, welke in het nommer van hetzelfde blad van 7 Jan. 1860 zijn afgekondigd. Die stukken kunnen we hier slechts vermelden, om er de aandacht op te vestigen, omdat er voor ons welligt wat uit te leeren en over te nemen zou zijn en zij doen zien, hoe de civiele en criminele regtsmagt der Britsche consuls geregeld is. Wij toch bezitten krachtens het traktaat geheel dezelfde bevoegdheid tot uitoefening van regtsmagt in Japan als de Britsche en andere consuls, en de dagbladen hebben ons dan ook reeds verkondigd, dat onze vice-consul te Kanagawa strafbepalingen heeft uitgevaardigd tegen zijne landgenooten; maar het is helaas! zeer te betwijfelen, of hij daarbij niet verder gegaan is, dan onze wetgeving hem eigentlijk veroorloofde en of hij die bepalingen zal kunnen handhaven, zoo hij daaromtrent geen ondersteuning vindt bij zijn landgenooten, en deze, bij gebrek aan wettelijke bepalingen, op onze wetgeving gegrond, begrijpen zullen het verstandigst te handelen door zulke, de noodzakelijkheid voorgeschreven, consulaire bepalingen als wet te erkennen. Het Nederlandsch departement van algemeen bestuur, waaronder de consulaten ressorteren, schijnt toch met het reeds sedert zooveele jaren besproken ontwerp van wet tot regeling der bevoegdheid en der regtsmagt onzer consuls niet gereed te kunnen komen. Misschien zal het gebeurde in Japan een spoorslag daartoe zijn en zal men bespeuren, dat de Britsche en andere reglementen daaromtrent bepalingen inhouden, die voor ons ook bruikbaar konden zijn. *(Wordt vervolgd)*

BLADVULLING.

Voor eenigen tijd werd te Bergen in Henegouwen de *Favorite* opgevoerd, waarbij het volgende plaats had. In de derde akte vond het koor der edellieden aan 't hof des konings van Kastilië goed, om de driekwart rust, die den zin: *qu'il reste seul ... avec son déshonneur*, verdeelt, te couperen.

Deze weglating wekte den onwil van het publiek op, dat volstrekt de drie tellen rust wilde hebben, en toen deze weggelaten werden, ging er als er storm gefluit, geschreeuw en gestamp onder het publiek op.

In weerwil van dit leven, sloeg de orkestmeester getrouw de maat door, in de hoop, dat men wel weer zou bedaren. Te vergeefs, het leven werd steeds erger.

Gedurende eenige oogenblikken was er derhalve een soort van worsteling tusschen het orkest en het koor ter eene en het publiek ter andere zijde. De uitslag van dit tweegevecht tusschen menschelijke kelen en koperen instrumenten was niet lang twijfelachtig. Het rumoer in de zaal overschreeuwde het orkest. Het gordijn viel.

De regisseur vroeg toen aan het publiek, of het wilde, dat men met de opvoering doorging, en vertelde tevens, dat de weglating had plaats gehad, om verstrooidheid van het koor te voorkomen, die wel eens plaats heeft, als het gezongen wordt, gelijk de komponist het neerschreef.

Deze uitlegging voldeed het publiek niet: *le Choeur, le Choeur*! schreeuwde men van alle kanten.

Tot tweemalen toe beproefden de koristen verder te gaan, maar het rumoer werd er te grooter door.

Den strijd moede, voegden de kastiliaansche heeren zich in hun lot, en zongen, tot algemeene tevredenheid: *Qu'il reste seul—un deux trois—avec son déshonneur.*

Nadat het koor geëindigd had, weergalmde de zaal van bravogeroep. Nog nooit waren de koristen zoo toegejuicht.

In 1851 sprak een chineesch gouverneur in de vol gende bewoordingen over de Europeanen:

Hatelijke, walgelijke barbaren! Ziet u-zelven eens in een spiegel, ziet er eens in! Dieren en beesten zijt gij, alleen door uw manier van spreken van de redelooze dieren onderscheiden! Met uw opium hebt gij het leven en de gezondheid van ons volk benadeeld; met uwe klippers hebt gij u geweldadig van de bronnen onzer winsten meester gemaakt. Onverzadelijk als walvisschen, steeds gereed ter verslinding, doorknagend als de zijdeworm, die de bladeren van den moerbeziëboom vernielt, blijft gij voortgaan met inbreuk maken op de regten van anderen.

Staat men u een schrede toe, gij doet er onmiddelijk twee. Gij denkt dat gij, door volgens uw ontwerpen te handelen, uw doel zult bereiken en gij gedraagt u als een tijger of een wolf onder de dieren; maar weet dat ons volk u beschouwt als vogels in een kooi, als visschen in een fuik, als honden in een hok en als schapen in een kooi! Onverwacht zult gij, als de volkswoede eenmaal is uitgebarsten, allen verslagen zijn; gij zult omgebragt worden en geen spoor achterlaten. Dit schrijven wordt openbaar gemaakt ter uwer waarschuwing.

1) Het liefst haal ik dat dagblad aan, omdat het is het officieel orgaan van »H. Ms. Legation and superintendency of Trade in China" en ook naar het schijnt, van de Britsche legatie in Japan.

SCHEEPSBERIGTEN.

Straat Sunda Doorgezeild.

DATUM.		VLAG.	NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	VAN.		NAAR
Junij	18	Nederlandsch	Martha en Jacoba	C. de Vries	Batavia	17 Junij	Tjilatjap
″	16	″	Hercules	J. C. Siedenburg	Amsterdam	7 Maart	Batavia
″	—	Engelsch	Hedalgo	J. W. Smith	Singapore	30 Mei	Londen
″	17	Nederlandsch	Cornelis Smit	R. Weidenaar	Cardiff	13 Maart	Hongkong
″	19	Fransch	Aimable Creole	B. Leroux	Toulon	— ″	″
″	20	Amerikaansch	Argonaut	D. H. Norton	Boston	22 ″	″
″	21	″	George Hallet	W. E. Winsor	Singapore	5 Junij	Mauritius

Aangekomen schepen te *Batavia.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDER.	VAN.		AGENTEN.
Junij	20	Ned. Indisch	stooms.	Palembang	W. A. J. Kuller	Soerabaija	17 Junij	W. Cores de Vries.
″	21	Nederlandsch	schip	Hercules	J. C. Siedenburh	Amsterdam	7 Maart	Haager en Schuurman.
″	—	Ned. Indisch	brik	Passekan	Tan Ingok	Pecalongan	18 Junij	Gezagvoerder.
″	—	″	bark	Fathoor Rachman	Said Segaf	Pontianak	6 ″	Buys, Jacobsen & Co.
″	—	Engelsch	brik	Elizabeth. Marij	J. Burstal	K. de G. Hoop	5 Mei	Metzendorff, Wilmans, Ruys, & Co.
″	—	Ned. Indisch	stooms.	Batavia	G. A. Neije	Soerabaija	19 Junij	W. Cores de Vries.
″	22	Deensch	bark	Concurent	P. Davidsen	Indramaijo		Metzendorff, Wilmans, Ruys & Co.
″	—	Hamburg	brik	Adolph	G. C. Kroes	Samarang	20 Junij	C. Bahre en G. Kinder.

Vertrokken schepen van *Batavia.*

DATUM		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	NAAR
Junij	21	Nederlandsch	brik	Bantam	B. G. v. d. Bolck	Tagal
″	—	″	schip	Zes Gezusters	R. Rutgers	Pasoeroean
″	—	″	bark	Hercules	J. F. Deterding	Soerabaija
″	—	Ned. Indisch	″	Oeij Sinjo	Kouw Bien	Cheribon, Tagal en Pecelongan
″	—	Engelsch	″	Eleanor	W. Armstrong	Soerabaija
″	—	″	brik	J. C. Ross	R. Ballard	Cocos Eilanden
″	22	Nederlandsch	schip	Geertruida Maria	J. Mulder Drenth	Nederland
″	—	Ned. Indisch	bark	Kim Tianghoat	Goeij Bengkiat	Tagal, Sam. en Banjermassing
″	—	″	brik	Hiapsoen	W. P. de Jong	Singapore en China
″	—	Zweedsch	schip	Oscar I.	C. J. Clarse	Indramaijo
″	23	Nederlandsch	″	Willem I	Niedfeld	Singapore
″	—	Fransch	″	Succes	Blandeaux	Samarang en Frankrijk

In lading liggende schepen te *Batavia.*

VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	BESTEMMING.	AGENTEN.
Nederlandsch	schip	Philips van Marnix*	E. van Duijn	Amsterdam	B. Kopersmit & Co.
″	″	Biesbosch*	J. Mugge.		″
″	bark	Jan Pieterszoon Koen	P. A. Hugenholtz	China	Haager & Schuurman.
″	brik	Jacqueline en Elize*	B. Sikkens.		″
″	schip	Hercules	J. C. Siedenburg	Samarang en Soerabaija	″
″	″	Staatsraad van Ewijck	F. de Winter	Nederland	Maclaine, Watson & Co.
″	bark	Graafstroom*	Ruhaak.	Nederland	″
″	″	Watergeus*	W. H. Kramer.	Soerabaija	van Ommeren, Rueb & Co.
″	″	Jan van Brakel	C. Verheij		″
″	″	Jan van Galen*	P. H. de Boer		″
″	brik	Professor Suringar	G. H. Sneltjes	Amsterdam,	E. Moormann & Co.
″	bark	Maria Veronica	T. Mulder	Samarang en Soerabaija	″
″	bark	Elisabeth	W. C. Veenstra		J. Cezard & Co.
″	schip	Nova Zembla	L. J. B. Hordijk		″
″	″	Loevestein	C. Vonk		″
″	bark	Louis Meijer	G. H. Holtgreve		Landberg, Bezoet de Bie & Co.
Ned. Indisch	″	Iskandria*	D. T. Varkevisser	Muntok, Jeboes en Blinjoe	B. J. Jacobs.
″	″	Fathoor Rachman*	Said bin Segaf	Soerabaija	Buijs, Jacobsen & Co.
″	schoener	Bintang Batavia*	Cowan		″
″	″	Bintang Toedjoe*	Beaslij	Samarang	″
″	bark	Noe Manoel Barie*	Amien Oedien	Soerabaija	″
″	″	Saenah*	Moh. Seman	Makasser, Soerabaija en Kotta.	″
″	″	Taijip Kween*	Djamain	Cher., Sam. en Banjermassing	″
″	″	Machmoed*	Moh. Yasin		″
″	schip	Egbert*	Tormijn	Cheribon	Maclaine, Watson & Co.
″	bark	Sara Eleonora*	D. Schuijmer		Cassalette & Co.
Engelsch	bark	Arrie Archibold*	Armstrong		B. van Leeuwen & Co.
Zweedsch	″	Elizabeth*	T. W. Larsson		Pitcairn, Syme & Co.
″	schip	Oscar I*	Thompson		Busing, Schröder & Co.
Hamburg	bark	Chili*	J. B. T. Grell		The Borneo C. Limited.

De Particuliere schepen zijn aangeduid met een *

Aangekomen schepen te *Samarang.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	DATUM.	VAN
Junij	8	Ned. Indisch	schoener	Sa-Adah	Mohamat Ariep	26 Mei	Batavia
″	9	Hamburg	brik	Adolph	E. C. Kross	14 April	Amoij
″	—	Ned. Indisch	bark	Arief Banjermaas	Mohamat Saleh	31 Mei	Batavia
″	—	Nederlandsch	″	Juno	H. W. Nicolai	3 Junij	″
″	—	″	″	Jan van Brakel	C. Verheij	3 ″	″
″	—	Ned. Indisch	″	Sing Lie	Tio Hong Kiem	5 Mei	Riouw
″	10	″	″	Kalimanten	Lie Oentat	5 Junij	Indramaijo
″	—	″	″	Bima	Mohamat Saleh	3 ″	Batavia
″	—	″	brik	Banda Balhair	Sech Dahima	7 Mei	Timor Koep.
″	11	″	bark	Anies Balhair	Sech Sonker	29 ″	Grissee
″	—	″	schip	Amana Tulbari	Sech Bintok	2 Junij	Sumanap
″	12	″	schoener	Fathool Salam	Oewa Djarahim	25 Mei	Pontianak
″	—	″	stooms.	Menado	A. A. Couteron	10 Junij	Batavia
″	—	″	brik	Jeannette Maria	A. Kuipers	26 Mei	Riouw
″	—	″	bark	Borneo	Go Ban Hok	8 Junij	Tagal
″	13	″	stooms.	Koningin der Nederlanden	E. Lewis	12 ″	Soerabaija
″	—	″	bark	Hok Sing	Oeij The Oeij	11 Mei	Riouw

Vertrokken schepen van *Samarang.*

DATUM		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDER.	NAAR
Junij	8	Hamburg	bark	President Turrer	F. Fabricius	Singapore & China
″	—	Ned. Indisch	schoener	Sria Boeland	Mohamat Said	Grissee
″	—	″	bark	Fathool Wadoet	Sech Alhadat	Soerabaija
″	9	″	stooms.	Koningin der Nederlanden	E. Lewis	Sumanap
″	10	″	bark	Taijip Kween	Djamain	Batavia
″	—	Nederlandsch	″	President Plate	C. J. Harten	Soerabaija
″	—	Ned. Indisch	″	Cresoline	A. Tholen	Batavia
″	12	″	″	Wilhelmina Cox	F. H. Reisiger	Cheribon en Batavia
″	—	″	″	Bintang Anem	J. Steendam	Singapore
″	—	″	schoener	Kiem Tjien Soen	Oeij Hong Soe	Riouw
″	13	″	stooms.	Menado	A. A. Couteron	Soerabaija
″	14	″	bark	Kalimantan	Lie Oen Tat	Banjermassing
″	—	″	stooms.	Koningin der Nederlanden	E. Lewis	Batavia

Aangekomen schepen te *Pasoeroean.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	VAN
Junij	11	Ned. Indisch	schoen.	Clipper	L. Eschauzier	Balie

Vertrokken schepen van *Pasoeroean.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	NAAR
Junij	8	Ned. Indisch	kotter	Little Tot	Katjoong	Soerabaija
″	12	″	schoen.	Clipper	L. Eschauzier	″

In lading liggende schepen te *Pasoeroean.*

VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	BESTEMMING.	AGENTEN.
Nederlandsch	schip	Caterina Maria	A. van der Tak	Nederland	Fraser, Eaton & Co.

MARKTPRIJZEN.

TE BATAVIA, DEN 22 JUNIJ.

BENAMING DER GOEDEREN.	PRIJZEN VAN	PRIJZEN TOT	AANMERKINGEN.
Arak .... ℔ legg.	43.—	50.—	verkoopen.
Casia, Vera	....	....	niet aan de markt.
Cubeben	80.—	....	met verkoopen.
Cochenille	....	....	weinig voorraad.
Klapper Olie	22.—	23.—	tamelijke voorraad.
Gom Elastiek .... ℔ pic.	85.—	....	verkoopen.
„ Benzoin	80.—	120.—	zonder afdoeningen.
„ Dammar .... ℔ pic.	24.—	25.—	met verkoopen.
Gutta Percha	—.—	....	zonder voorraad.
Rotting, Banjermassing	8.—	....	groote voorraad.
„ Padang	5.—	....	weinig aanvoer.
Sandelhout	....	....	Idem
Tin	....	....	niet aan de markt
Foelie, N°. 1	55.—	60.—	zonder handel.
Huiden, Koe	3....	3.50	nominaal.
„ Buffel .... ℔ st	3.50	4.—	Idem.
Kruidnagelen .... ℔ pd.	....	....	zonder voorraad.
Koffij Java	35.—	....	zonder afdoening(1
„ Padang	34.50	36.—	
Notenmuscaat No. 1	75.—	85.—	afgedaan.
Indigo	4.05	....	afgedaan.
Peper, zwarte	20.—	21.—	voorraad gering.
„ witte	36.50	....	nominaal.
Sapanhout, Manila in Entrep.	7.—	....	gehouden.
„ Java .... ℔ pic.	3.—	....	zonder kooplust.
Suiker, No. 16	16.—	16.25	van de vor. oogst(2
Rijst, Indramaijoe met zakken.	....	....	zonder handel.
„ Witte Batavia 1e kwalit.	147.50	150.—	weinig „
„ „ „ 2e „	125.—	145.—	„ „
„ Carga	115—	130.—	„ „

1) 500 pic. afgedaan @ *f* 35,50.
2) 7000 pic. op levering afgedaan @ *f* 16.

Wisselkoers. — Op Nederland 6/m. $102^1/_2$%. — Op Engeland 6/m Z. *f* 11.40 per £ £ 2000 op Engeland afgedaan *f* 11.45. Op China *f* 2.80 per doll. Op Singapore *f* 2.80 per doll. nominaal. — Op Calcutta *f* 120 — per 100 Cs. Rs. — Gouvernement pari. — N. H. M. trekt @ 102%. Souvereigns *f* 12 n. ducaten *f* $7^1/_4$ o. ducaten $7^1/_4$.

Vrachten Ned. Schepen.

Philips van Marnix, bekomt voor zware lading *f* 75,— en voor ligte goederet *f* 80,— naar Amsterdam. Jan Pieterzoon Koen doet eene reis naar China men Rijst, prijs geheim. Jacob Roggeveen opgenomen door N. H. M. tot *f* 100,— voor Koffij van Menado naar Amsterdam. Willem Egberts, doet eene vracht reis van Soerabaija via Batavia en Singapore naar Japan en terug voor *f* 9000,— in eens. Koning Willem III is te Soerabaija opgenomen @ *f* 80,— ℔ last voor Suiker @ *f* 62,— voor Tabak naar Amsterdam. Nicot alhier gecharterd @ *f* 70,— voor Tabak te laden te Soerabaija en van N. H. M. hier 1200 picols @ *f* 30,— naar Amsterdam. Koning en Vaderland bekomt voor Tabak *f* 70,— voor Suiker *f* 80 en *f* 65,— voor Koffij van Soerabaija naar Holland.

Eng. schip Smallwood te Soerabaija @ 55 $ voor Rijst naar Whampoa of Hongkong.

Het schip Waterloo is met inbegrip van Inventaris in publieke vendutie verkocht voor *f* 21,600.

Handelsberigten.

AAN- EN UITVOER TE BATAVIA,

VAN DEN 16 TOT 20 JUNIJ 1860.

Aanvoer.

Van Nederland via Singapore per Ned. schip *Baron van Pollandt van Rosendaal*, gez. ...... agt. Landberg, Bezoet de Bie en co.

20 tonn. steenkolen, 20 vs. boter, 1 draaiorgel, 25 roll. zeildoek, *Order*.

Van Bombaij per Zw. schip *Oscar I*, gez. Thomson, agt. Busing, Schröder en co.

210 pakk. was, 250 krandj. uijen, *Gasper en co*.

Van Blinjoe per Ned. bark *Jacqueline en Elize*, gez. Sikkens, agt. Haager en Schuurman.

4630 pic. tin, *Gouvernement*.

Uitvoer.

Naar Nederland per Hamb. bark *Juliane*, gez. Stern, agt. Wilson en co.

40 pic. rotting, *Wilson en co*.

315 pic. suiker, 500 do. gomelastiek, 4134 do. rijst, 106 do. zw. peper, 29 do witte do. 8 do. notenmuskaat, 46 do. foelie, *Maclaine, Watson en co*.

Naar Nederland via Tjilatjap per Ned. schip *Martha en Jacoba*, gez. E. de Vries, agt. Landberg, Bezoet de Bie en co.

Lading voor Nederland.

50 pic. rotting, *N. H. M*.

Lading voor Tjilatjap.

25000 koffij zakken, *N. H. M*.

8 vs. geslagt, 10 do. groenten, 3 kn. provisien, 1 vt. bier, *W... Lange en co*.

75 vs. boter, 25 keld. genever, *Reynst en Vinju*.

1 pak ballast schoppen, 4 keld. lijnolie, 4 vs. loodwit, 1 kt. glazenp... vs. spijkers, *P. Landberg en Zoon*.

Naar Nederland via Soerabaija per Ned. schip *Kandanghauer*, g... Zeelt, agt. Haager en Schuurman.

Lading voor Nederland.

3000 pic. tin, *N. H. M*.

1350 pic. suiker, 20 do. gomdammer, 19 do. cubeben, 5 do. gutta p... do. kadranghout, *B. Kopersmit en co*.

92 pic. gomelastiek, 60 do. rotting, 130 do. suiker, 746 ps. b... *Agenten*.

Lading voor Soerabaija.

2 kn. eau de cologne, *Agenten*.

Naar Frankrijk via Cheribon per Fr. schip *Succes*, gez. Blandeaux, agt. Cassalette en co.

Lading voor Frankrijk.

17 pic. gomelastiek, 955 do. koffij, 270 do. rotting, 112 do. rijst, *J. C...*

Naar Nederland via Pecalongan en Cheribon per Ned. schip *Margaretha Simonetha*, gez. Hoffman, agt. Paine, Stricker en co.

Lading voor Nederland.

525 pic. tin, 100 do. rotting, 378 kn. oud kop. duiten, *N. H. M*.

Lading voor Pecalongan.

16 vn. kruid, *C. Bahre en G. Kinder*.

40 kn. wijn, 13 do. terpentijn, *B. van Leeuwen en co*.

153 coll. machinerien, 1 stoomketel, 1 bak, *O. I. M. v. Adm. en L...*

Lading voor Cheribon.

5 coll. lampen, *Abeelen, Dennison en co*.

1 bascule, *John Pryce en co*.

12 stoelen, 1 waschtafel, 2 knapen, 1 ronde tafel, 2 banken, 2 kasten, ...

5 keld. en 3 kn. provisien, 2 kn. diversen, 1 ijzer wiel, 30 kn. bier, ... genever, 25 vs. boter, *Aan boord gebleven lading van Nederland*.

AAN- EN UITVOER TE SOERAB...

VAN DEN 3 TOT 18 MEI 1860.

Aanvoer.

Van Amsterdam per Ned. schip *Koning Willem III*, gez. Zeil...

159 coll. manufact., 250 kn. wijn, 2 proefkistjes, 2 blikk. trommels ... boter, 10 bn. drills, 50 vs. loodwit, 50 do. verf, 100 hammen, *Schimmelpenninck en co*.

16 kn. manufact., 21 do. geelmetaal, 5 vs. spijkers, *Hill, Broekman ...*

34 kn. manufact., 40 do. bier, *B. J. van Eck en co*.

26 coll. manufact., 1 pak monsters, *P. Kervel en co*.

6 kn. sigaren, *H. B. van Hees*.

20 vs. boter, *H. A. de Vries*.

2 kn. koopmanschappen, *D. M. Martens*.

147 kn. manufact., *J. F. van Leeuwen en co*.

12 bn. zakken, 101 kn. meubelen, 175 do. manufact., 42 do. pro... *Lennan en co*.

10 kn. glaswerk, 43 kn. manufact., *Gebrs. van Delden*.

2 kn. linnengoed, *W. Cores de Vries*.

12 kn. wijn, 3 do. pastijbakwerk, 1 do. modewaren, 83 coll. manuf...

3 kn. koopmanschappen, *Broekman*.

25 vn. meel, 155 led. leggers, *Major, Matzen en co*.

24 kn. provisien, 7 pakk. molton dekens, 6/4 pijp. madera, 16 k... *ten Brink en co*.

1 kt. diversen, *A. J. W. van Delden*.

1 kt. boeken, 3 do. speelgoed, *Oechsman*.

723 kn. wijn, *Fraser, Eaton en co*.

1 kt. muzijkinstrument, *Deeleman*.

1 kt. diversen, *Pohl*.

1 kt. zilverwerk, *W. H. von Oven*.

2 kn. droogerijen, *C. Rosemeier*.

1761 stav. en boss. ijzer, 100 vn. kop. munt, *N. H. M*.

2 kn. boeken, *Gebrs. Gimberg*.

28 kn. ..... *Davidis*.

200 vs. haring, 2 kn. manufact., *Mathieu, Ebbs, Ruijs en co*.

68 coll. koopmanschappen, *J. F. van Leeuwen en co*.

2 kn. rozijnen, *van der Zwaan*.

Van Nederland per Ned. schip *Adriana Jacoba*, gez. D...

353 kn. koopmanschappen, 200 keld. genever, 4 vs. hagel, 160 ... rijtuig, 662 stav. smeedijzer, 100 blokk. lood, 254 kn. wijn, 3 ... 1000 ks. zeep, 6 bn. dekens, 77 kn. manufact., *J. F. van Leeuwen ...*

3 kn. glazen knoopen, 4 do. diversen, 10 keld. zuren, 21 coll. touww...

32 kn. koopmanschappen, *Schimmelpenninck en co*.

3 kn. wijn, 1 do. diversen, *Pluigers*.

25 vs. boter, *Major, Matzen en co*.

18 kn. manufact., *Fraser, Eaton en co*.

44/3 keld. genever, *van der Zwaan*.

1 kt. diversen, wed. *van der Waal*.

1 kt. horologien, *W. Cores de Vries*.

10 kn. manufact., *Hill, Broekman en co*.

4 kn. papier, *Gebrs. van Delden*.

1 kt. boeken, *J. Raaf*.

50 roll. grouwdoek, *B. J. Martens*.

3 kn. manufact., *Holt tot Oldenburg*.

1 kt. boeken, *McMillan, Martens en co*.

23 kn. koopmanschappen, *Mathieu, Ebbs, Ruijs en co*.

Van Batavia per Ned. schip *Barend Willem*, gez. Rotge...

10 kn. schirtings, 6 kn. sarongs, 15 kn. madapoll., 1286 stav. ij... *en co*.

783 blokk. zink, 66 bn. drills, 13 coll. gedr. katoen, 4 kn. kains, ... ken, 273 pic. was, 7 coll. zijde, 2 stoelen, 8 voetbankjes, 10 bn. katoen, 300 kelders genever, 50 kn. cognac, *Arnold en Zoon*.

19 bn. drills, 71 md. aardewerk, *Fraser Eaton en co*.

134 bn. drills, 3 kn. lakcn, 5 kn. gedr. chitzen, 1 brandkas, *N. H...*

66 bn. drills, *Gezagvoerder*.

18 kn. madapoll., 17 kn. ongebl. katoen, 2 kn. schrijfbehoeften, *M... Ruys en co*.

2 bn. twills, *Hill, Broekman en co*.

2 bn. lijnwaden, 10 kn. slendangs, 1 kt koeken, *Order*.

23 coll. diverse meubelen, 2 dozijn stoelen, *C. H. L. Tromp*.

Uitvoer.

Naar Nederlend per Ned. schip *Aspera ad Astra*, gez. A...

800 pic. tin, 5 kn. kains, 286 pic. kaneel, 102,22 do. rotting, 6... 400 do. indigo, 367 kn. thee, *J. F. van Leeuwen en co*.

Naar Rotterdam per Ned. schip *Weltevreden*, gez. Dui...

156 pic. rotting, 8/3 legg. arak, *B. Kopersmit en co*.

970 pic. tabak, 3,910,04 do. suiker, *Schimmelpenninck en co*.

4093,09 pic. suiker, *Fraser, Eaton en co*.

Naar Nederland per Eng. schip *Duchess of Sutherland*, gez. M...

1100,88 pic. suiker, 910 st. koehuiden, 476 st. buffelhuiden, 124 ... ting, *Fraser, Eaton en co*.

Naar Nederland via Padang, per Ned. schip *Kommissaris der ... van der Heim*, gez. J. van Santen.

50 pic. rotting, 4002.03 pic. suiker, *N. H. M*.

Naar Celebes, Moluccos en Timor per Ned. Ind. stooms. ... gez. Vogel.

6 kn. roodgaren, 2 legg. arak, 2 kn. aardewerk, *B. Kopersmit en co*.

1 coll. manufact., 1 kt. cambriks, *Hill, Broekman en co*.

4 vn. ijzer patjols, *Sech Abdula Allan*.

6 kn. thee, 2 kn. manilla sigaren, 2 kn. lijnwaden, 4 kn. sar... sigaren, 1 kt. satijn, en 1 kt. diverse, *Sech Sekun Bahmit*.

6 kt. madapoll,. 48 pic. tabak, *B. J. van Eck en co*.

2 kn. sarongs, 1 kn. gingans, *Mc. Millan Marten en co*.

17 kn. bijbels, 2 kn. aardewerk, 8 kn. boeken, *E. Ten Brinck en ...*

300 pic. rijst, *Sech Said bin Abdulla Alijadroes*.

4 kn. madapoll, *Schimmelpenninck en co*.

32 coll. manufact., *J. F. van Leeuwen en co*.

1 kt. schoenen, *Sech Abdulla Bamadjeboor*.

1 kt. lampem, *D. Maurits Martens*.

2 kn likeur, 2 kn. portwijn, *Gebr. van Delden*.

1 kt. inkt, 977 zilver, *W. H. Nash*.

2 bn. manufact., *Adam en co*.

6 vn. arak, *J. Jansen*.

12 stoelen, 25 pic. aardappelen, 27.30 pic. koperwerk, *Sech ...*

2 stellen cijlinder, 16 stuks suikerpannen, 15 stuks. kruiwagens, ... 3 doz. lepels, *Lim Piksioe*.

1 stel cijlinder, *Tjoa Djienko*.

Aangekomen Passagiers te Bat...

van den 20 tot en met 22sten Junij 1860.

Met het Ned. Ind. stooms Palembang, kapt. W. A. J. Kuller, de ... Niemants Verdriet, Offic. van Adm. Vogel, Offic. van Gez. ... Hemert en echtg., Andreas en Z. M. troepen van Soerabaija v... Tagal.

Met Ned. schip Hercules, Kapt. J. C. Siedenburg, de hh. A. K... 5 kinderen, van der Meer Mohr, Betaalmeester 1e kl. de Groo... ters, 2e Luit. Stevels, Offic. van Gez. 3 kl. Hoogenstraaten en 1... en manschappen van Amsterdam.

Met het Ned. schip Maria Veronica, Kapt. Mulder, de hh. Rubekoning en Mejufvr. J. V. Norda van Amsterdam.

Met het Ned. Ind. stooms. Batavia, Kapt. G. A. Neije, de ... Vogelpoot en Adjudant, de heer W. F. A. Cores de Vries en ... troepen van Soerabaija.

CORRESPONDENTIE.

B vraagt, wanneer men eindelijk des avo... ker weder de Willemslaan zonder levens... kunnen passeren, daar men thans, buiten de... te verdrinken, uithoofde van den slechten ... hulpbrug, ook nog gevaar loopt armen en ... breken over de menigte hoopen grint, die ... heelen weg verspreid liggen.

Van elk in deze courant voorkomend artikel, de... nieuwstijding of aankondiging bevat, stelt zich ... voor de wet. H. M. VA...

SNELPERSDRUK VAN H. M. VAN DORP, TE B...